

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

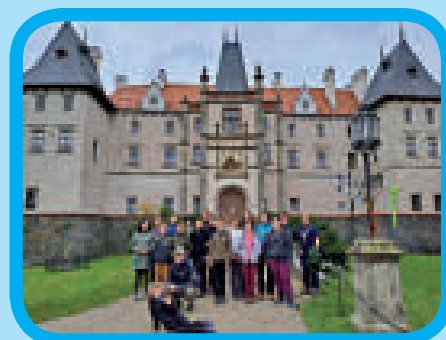
ČERVEN 2026

Nabídka z Katalogu šablon

Zpestřujete rádi váš oddílový život? Zkuste šablony! Máme je stále na skladě a je jich dost. Neváhejte si je objednat a založit v evidenci ještě dnes! Se šablonami budou vaše akce nabitě energií, novými vědomostmi a nezapomenutelnými zážitky. A co je na nich to nejlepší? Šetří oddílovou peněženku. Pro více informací kontaktujte Lukáše Hodka na lukas.hodek@a-tom.cz

Turistické šablony

Děti se nejprve seznámí s plánováním tras a základy orientace v terénu. Tyto získané dovednosti pak prakticky využijí při společném putování, během kterého poznávají zajímavá místa a dominanty svého regionu.

Komunitní setkávání

Uspořádejte pro rodiče a veřejnost pohodová odpoledne zaměřená na zajímavé téma s odborníkem. Utuží se kolektiv a třeba získáte i nové kontakty.

Outdoorové aktivity

Od uzlování a orientace v terénu až po základy přežití a první pomoc. Dejte svému oddílu nový impuls a vyrazte do přírody s profi výbavou v kapse!

Sedlářský box

Kompletní set malého sedláře, se kterým si oddíl užije mnoho zábavy. Uvnitř najdete návody, dostatek materiálu i řemeslné pomůcky pro celý oddíl.

Tvořivé šablony

Vyrábění z pedigu, linoryt, vyřezávání ze dřeva, modelování, šití, malování, ale i vaření. Fantazii se meze nekladou.

Foto: Jiří Chour

červen 2026

OBSAH

str. 4-5	FunTOM 2026
str. 6-7	Tržiště nápadů, <i>Anežka Šubrtová</i>
str. 8	Co ty na to?, <i>Anežka Šubrtová,</i> <i>Lucie Blahušová</i>
str.9	Brigáda na Polaně <i>Jiří Krajča</i>
str. 10	Trojská válka, <i>Jiří Krajča</i> Dobrodružství na Otavě, <i>Zbyněk Škrobák</i>
str. 11	Když (si) jde malý Bobr hrát, <i>Karolína Veselá</i>
str. 12	Setkání nestorů v Praze, <i>Lucie Páralová</i>
str. 14	Oživení pece ve mlýně, <i>Jiří Černer</i>
str. 15	Toulky jarní Prahou, <i>Marek Kuskov</i>
str.16	Cimrman by se opět divil, <i>Zdeněk Šmída</i>
str. 18	Na kolech podél Bečvy, <i>Tom Weicht</i> Velikonoce v Dubici, <i>Andrea Brabcová</i>
str. 19	Velikonoce na Hájence, <i>Vratislav Florián</i>
str. 20	Zachraňte vAlce!, <i>Jiří Krajča</i>
str. 21	Janov má novou střechu!
str. 22	Lesní moudrost je životní moudrost, <i>Josef Porsch</i>
str. 23	Tábořiště na Sluneční stezce, <i>Vášek Hrobský</i>
str. 24	Chata KČT Prášily, <i>Zbyněk Báča</i>
str. 25	Obnova turistického značení, <i>Zbyněk Báča</i>
str. 26	INKU, <i>Tereza Navrátilová</i> Netřeba se šablon bát, <i>Karolína Získalová</i>
str. 27	Kotel v Knínicích, <i>Filip Blahuš</i>
str. 28	Misijní koláč, <i>Anička Janatová</i> a <i>Petr Blahuš</i>
str. 29	Co bylo, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 30	OHLASY
str. 31	Šedesát: <i>Tomáš Novotný</i> a <i>Zdeněk Rolinc,</i> redakce a ústředí <i>Asociace TOM</i>

Foto Zuzka Havlínová

Po více než dvaceti letech se zástupci našich spolků setkali s **prezidentem republiky**. Pokud mne neklame paměť, před Petrem Pavlem měl dobré slovo a chvíli času pro vedoucí dětí a mladých lidí naposledy Václav Havel.

23. května 2026 jsme si mohli s dnešní hlavou státu neformálně popovídat. O čem? O uznání pro dobrovolníky, o potřebě spolehlivého financování naší činnosti, o roli armády v dnešní společnosti.

Po šéfovi České rady dětí a mládeže Aleši Sedláčkovi a starostovi Junáka Josefu Výprachtickém jsem měl tu čest prezidenta oslovit i já. Udělal jsem to rád. Děkoval jsem za to, že na spolky všeho druhu myslí ve svých projevech. **Že má pro naše dobrovolné vedoucí slova uznání a povzbuzení.** Za to, že bere roli neziskových organizací vážně a že si je vědom toho, co pro zdravou společnost jejich práce znamená.

Dědov, Sloup, Oparenský mlýn. Víte, co mají tahle stavení, naše základny, společného? **Všechny patřily do konce druhé světové války Němcům.** Sudetským, chcete-li. Dědov vlastnil chudý švec, co uprostřed války adoptoval sirotka. Víme to, našli jsme před čtyřmécíma roky v chalupě jeho prkenici ukrytou pod trámem. Byla plná dokladů. Švec Leier odsunut do Stralsundu, kde ještě před patnácti roky žila jeho dcera, paní Nix.

Sloup, to bylo jiné kafe. Dnešní herberk, ten patřil nóbl rodině advokátů a podnikatelů z Prahy. Bylo to výstavní letní sídlo s velkým pozemkem, ze kterého nám (naštěstí) připadla jen část.

A mlýn? Dochovaných fotografií a dokladů z Oparna (Wopparn) je mnoho. Mlynářská rodina Wünsche vlastnila mlýn po několik generací. Po nástupu Hitlera, pravda, přejmenovali mlýn z Konrádova na Německý, ale také neváhali podporovat moukou sousedy perzekvované nacistickým režimem.

Vzpomínal jsem na to při uměle vybičované hysterii, kterou přineslo nedávné setkání sudetoněmeckého krajanského spolku v Brně. Ne, opravdu jsem neměl obavu, že cestou z Brna přibalí němečtí senioři naše základny.

A jsem moc rád, že třeba z Oparenského mlýna je místo přátelského a mírumilovného česko-německého setkávání.

Tomáš Novotný

FunTOM 2026 FunTOM 2026 FunTOM 2026

Čtvrtý ročník tomického festivalu FunTOM opět potvrdil, že tomíci umí vytvořit velkou akci, která je plná zábavy, vzdělávání i osobního rozvoje. K rybníku Rosnička ve Svitavách přijeli mladí vedoucí, ale i zkušení kmeti, aby se nejen potkali, poznali a pobavili, ale hlavně aby se vzájemně inspirovali. Sešlo se 26 aktivních oddílů, do kterých si zapálení vedoucí odvezli hromadu nápadů a nové zážitky.

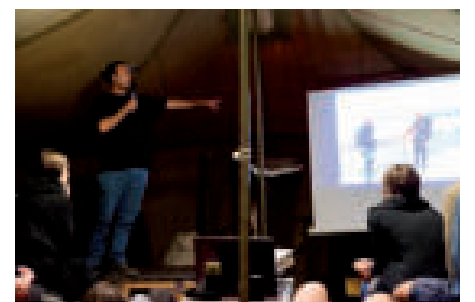
Program byl nabitý! Účastníci si vybírali z **téměř 50 workshopů**. Kreativci si užili výrobu linorytu, ptáčků z plsti, kyanotypii nebo kytarování ve skupině. Sportáči vyzkoušeli paragliding, žonglování, lakros nebo lezení na stromostěně. Klidnější duše se mohly dozvědět, jak na filtrovanou kávu na cestách, jak vyrazit do světa jako dobrovolník nebo se naučit techniky tvůrčího psaní. **Dobrodružné povahy se vrhly na šerm**, práskání bičem a nebo maskovaná zranění. Nadšenci do techniky natáčeli s drony, prozkoumávali umělou inteligenci nebo tvořili animovaná videa. Hraví tomíci řešili šifry, improvizovali při hrách nebo se učili veselé písničky a tanečky k táboráku. V nabídce byly i workshopy o nenásilné komunikaci, o rozvoji charakteru v oddíle nebo o tom, jak nepřetěžovat své tělo.

Kromě workshopů byly na programu i další body. Povídání UltraViktorky (Viktorka Rys) o Arménii a sólo cestování, přednáška astrofotografa Petra Horálka o klenotech chilského nebe, slam poetry show v podání Anatola Svahilce a Držgrešle, strhující koncert tomické předkapely Depe(LT)Š Mode a pak cellofolkový koncert Pavla Čadka a Úcellové skupiny.

Skvělé bylo i letošní intenzivní a rychlé "20 x 20" - 5 odvážlivců se pokusilo vystihnout svůj život ve 20 snímcích a 20 vteřinách, které měli na každý snímek. Při vzpomínání účastníci určitě zmíní i noční dobrodružnou hru Run or die nebo velkou společnou lesní hru se zázračnou "Sugar machine". K festivalu patří i exkluzivní kavárna u Kaskiho, odpočinek v hamačkách, slakline, koloběžky, paddleboardy, velké dřevěné hry z Vrtule, mini turistický závod, sauna a letos například nově stromostěna.

V programu byl letos novinkou i **diskuzní program "Co ty na to?"**. Ve čtyřech kruzích jsme probrali tato témata: průšvihy v oddíle, nesoutěživost, předávání zodpovědnosti a proměnu dítěte ve vedoucího. Co zaznělo mezi vedoucími, se vám budeme pokoušet popsat postupně v časopisu Tomík. Stejně tak vám v časopisu rádi předáme i originální myšlenky z Tržiště

nápadů, do kterého oddíly přivezly opravdu hodně inspirace.

DĚKUJEME za jedinečnou atmosféru plnou zážitků, sdílení a dobré nálady všem 145 účastníkům, mezi kterými byl i servisní a kuchařský tým. Jsme rádi, že vedoucí napříč generacemi mají chuť objevovat nové věci, inspirovat se navzájem a posouvat sebe i své oddíly dál.

Děkujeme všem lektorům a VIP hostům, kteří pomohli vytvořit opravdu pestrý program. A děkujeme zejména 16 organizátorům, kteří několik měsíců makali na tom, aby tahle tomická akce byla zase tak dobře připravená jako předchozí ročníky. Fotografie a video najdete na www.fun-tom.cz.

Za FunTOM zdraví

Anežka Šubrtová, Tomek Hurt, Ondřej Šejtka, Radka Skočková, Mirka Matějková, Jiří Palát, Honza Majzlík, Frodo Serbus, Petr Šlapanský, Adam Norembeczyk, Alžběta Marková, Adam Weicht, Lucka a Petr Blahušovi, Michal Malý a Vašek Holý

Tržiště nápadů

Na FunTOMovi při snídaních se téměř všechny oddíly zapojily do takzvaného Tržiště nápadů. Vedoucí představili ostatním své zlepšováky, osvědčené postupy a další originální kousky z "oddílové kuchyně". Bylo toho opravdu hodně, a tak jsme se rozhodli nabídku nápadů postupně představit i vám. Dnes nabízíme nápady, které využijete třeba na táborech.

Oceňování: Předávání Emanů

Autoři: Anička a Adélka (TOM Dakoti Česká Lípa)

O co jde? Eman je naše táborové ocenění pro děti, které udělají něco výjimečného, všímavého nebo dobrého nad rámec běžného programu. Cílem je, aby během našeho tábora dostalo Emanu ideálně každé dítě a cítilo, že jeho snaha nezůstává bez povšimnutí.

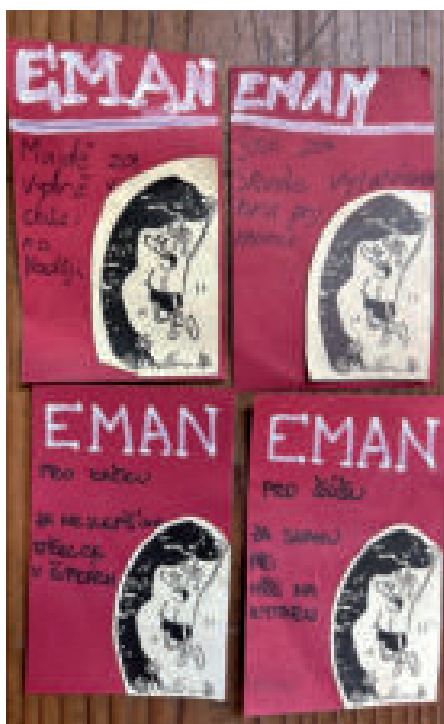
Jak na to?

- **Sledujte:** Vedoucí během dne vyhlížejí drobné i větší činy (pomoc kamarádovi, odvaha, neobvyklý výkon).

- **Vyberte:** Večer se vedoucí poradí a určí 2 - 4 děti, které si ocenění zaslouží.

- **Předávejte:** Při večerním nástupu vyhlase konkrétní důvod a předějte malou líbivou kartičku (Emana) za potlesku celého tábora.

Co potřebujete: Líbivé kartičky a vnímavé oči vedoucích.

Tresty jinak: Plšíci

Autoři: Vašek (TOM Lesani Karviná)

O co jde? Plšíci jsou mršky prchlivé, říkáme dětem na tábore. Zapomeňte na kliky. Plšíci jsou náš osvědčený motivační systém, který mění dodržování pravidel v hru. Děti se tak hravou formou učí zodpovědnosti za své chování i osobní věci, protože ty nejméně úspěšnější ochránce plšíků čeká na konci tábora super odměna.

Jak na to?

- **Rozdejte:** Na večerním nástupu je zápis a doplňování plšíků. Každé dítě tak začíná s 5 papírky - plšíky, o které během dne přichází (odevzdá vedoucímu) a které si nesmí na večerní nástup zapomenout vzít.

- **Odebírejte:** Pokud někdo mluví sprostě, něco ztratí nebo poruší pravidla, vedoucí mu jednoho plšíka vezme.

- **Nastavte stopku:** Kdo přijde o všech 5 plšíků za daný den, má trest - u nás hlídka navíc.

- **Odměňte:** Na konci tábora sčítáme celkový počet zachráněných plšíků a nejlepší děti odměníme.

- **Extra soutěž:** Někteří vedoucí hrají minihru mezi sebou, kdo vybere nejvíce plšíků.

Co potřebujete: Malé kousky z tvrdého papíru s nápisem PLŠÍK. Speciální odměnu pro vítěze.

Kouzlení: Akční souboje s hůlkami

Autor: Piškot (TOM Lesani Karviná)

O co jde? Byl to tábor na téma Harry Potter. Děti si měly přivést z domu vlastní dřevěnou hůlku. Na tábore v rámci hodiny Obrany proti černé magii se naučily známá kouzla z filmu a jak je vrhat na nepřítele. Čekal je totiž velkolepý boj, při kterém děti potřebují nejen dobrou muš-

díle je to tradiční legrace po mnoho let, jak dokládá historické foto.

Jak na to?

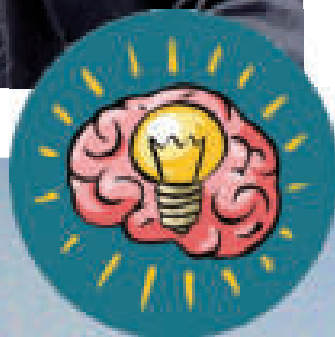
● **Sežeňte:** Internetové obchody nebo “ten známý traktorista od vedle.! K nafouknutí použijte silnou pumpu. Je to fuška, ale stojí to za to.

● **Naskládejte se:** Děti mohou ležet až v několika vrstvách na sobě.

● **Bezpečnost:** Jezděte vždy ventilem nahoru, abyste předešli poškození duše.

Co potřebujete: Velkou traktorovou duši, kompresor a někdy i odvahu.

V příštím čísle vám představíme další náměty. A pokud i vy máte něco, co byste chtěli sdílet s ostatními, napište nám to! Povedlo se vám na táboře postavit pěkný vodní mlýnek na potoce? Máte vyzkoušený vylepšovák na rozdělání ohně? Ukažte, jaký jste si vyrobili kapsář do stanu. Znáte jedinečný vegetariánský recept na táborovou čočku po indicku? Máte originální výzdobu klubovny?

ku a postřeh, ale musí se naučit i pravidla „kouzel“ – tedy co dělat, když je protivník zasáhne.

Jak na to?

● **Vyrobte hůlky:** Dřevěné tyčky ze železářství nařežte na potřebnou délku, zahladte smirkovým papírem a vylepšete mořidlem či nátěrem.

● **Připravte „kouzla“:** Do pěnových míčků na soft tenis vypalte pájkou otvor o průměru hůlky.

● **Nastavte pravidla:** Definujte systém kouzel – jaké kouzlo má jakou barvu míčku, co způsobuje a jak se mu bránit. Příklady: Musí se otočit 5x kolem osy, je mrazík na 10 s, další kouzlo kouzlí levou rukou...

● **Vrhejte:** Na konec hůlky nastrčte míček, vykřikněte kletbu a s nečekanou přesností zasáhněte smrtijeda!

Co potřebujete: Dřevěné tyčky, pilku, smirkový papír, barvy, pěnové míčky na soft tenis, pájku.

Traktorová duše: Legrace na sněhu i na vodě

Autor: Matilda (TOM Lysáci Malenovice)

O co jde? Využití obří traktorové duše jako multifunkčního plavidla či sněžného bobu. V zimě poslouží k hromadnému sjíždění kopců (pozor na kameny), v létě jako gigantický „donut“, na který se pohodlně vejde až 8 lidí najednou. U nás v od-

Co ty na to?

Na festivalu FunTOM ve Svitavách jsme mezi vedoucími otevřeli čtyři témata, o nichž se v oddílech často mluví jen okrajově.

- Průšvihy v oddíle
- Předávání zodpovědnosti
- Proměna dítěte ve vedoucího
- Nesoutěživost.

Předávali jsme si zkušenosti, hledali nové úhly pohledu a zkoumali, jak posouvat oddílovou práci tak, aby byla bezpečná, smysluplná a podporující. Nyní se, vám čtenářům Tomíka, pokusíme předat to, co zaznělo v kruhu **Proměna dítěte ve vedoucího**.

Do diskuze se zapojili jak -náctiletí, tak už letití vedoucí. Díky pohledu obou generací vznikla zajímavá debata nad tím, co mladým instruktörům pomáhá, co je motivuje a jakou podporu od oddílu potřebují. Mezi oddíly jsme se poměrně rychle shodli na základním schématu.

Dítě	12-13 let
rádce – instruktor	15 let
vedoucí	18 let

Proměna ve vedoucího nepřichází sama od sebe. Je to dlouhodobý proces, na kterém se podílí jak samotný mladý člověk, tak celý oddíl a jeho vedoucí.

Cím přispěje samotné dítě?

Velkou rolí hraje pravidelná docházka, nadšení a chuť být součástí oddílu. Důležité je i přijetí kolektivem, spolehlivost nebo oddílové zkušenosti nasbírané během let. Každý mladý člověk dozrává jinak – někdo vyniká organizačně, jiný lidským přístupem nebo kreativitou. Společným základem ale bývá vlastní iniciativa a činorodost. Budoucí vedoucí často poznáme podle toho, že sami přicházejí s nápady a chtějí pomáhat. Všimějme si těchto holek a kluků závčas a drobnými krůčky je seznamujeme s novou rolí.

Cím přispějí starší vedoucí?

Velkou váhu mají vzory. Děti přirozeně přebírají přístup starších vedoucí. Pokud v oddíle funguje respekt, důvěra a dobré vztahy, mladší členové postupně získávají chuť převzít odpovědnost a pokračovat dál. Pomáhá mentoring, motivační rozhovory i pravidelná zpětná vazba. Mladí instruktoři často ocení jednoduché návody a manuály, které jim dodají jistotu při prvních samostatných úkolech.

Takové "notičky" mají zpracované například TOM Poutníci, TOM Mravenci a TOM Otrokovice. Důležité jsou také akce určené speciálně pro starší členy oddílu nebo různé přechodové rituály, které dávají najevo, že člověk získává novou roli a důvěru. Někde fungují i symbolické prvky – speciální mikina, šátek, odznak. A v neposlední řadě můžeme instruktory i jakkoliv finančně zvýhodnit.

Jak mladé zapojit do oddílu?

Prizvěme mladé na organizační schůzky. Rádci a instruktoři mohou pomáhat s přípravou programu schůzek, výprav nebo připravovat části táborového programu. Ti zkušenější si mohou vzít na starost příravný tábor. Někoho baví správa webu a sociálních sítí, jiný rád tvoří plakáty, maluje do kroniky, vyrábí rekvizity, navrhuje trička nebo vyrábí plakety. Někdo bude pyšný na funkci fotografa, kuchylníka na táboře nebo ohniváka při slavnostním ohni. Výzvou pro mladé může být obnovení oddílového časopisu. Smysluplná může být i péče o klubovnu nebo materiál. Díky konkrétním úkolům získávají zkušenosti, sebevědomí i pocit, že jsou pro oddíl důležití.

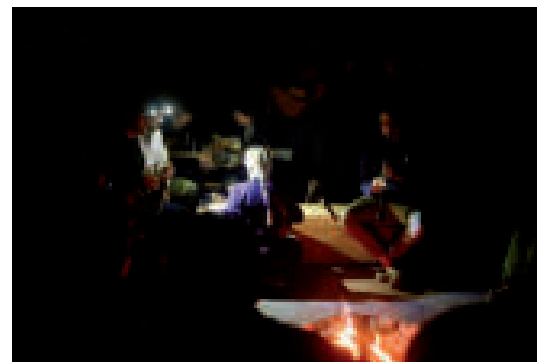
Jak vzdělávat?

Asociace TOM nabízí pro tuto věkovou kategorii kurzy INKU, Jedééém, Zážitkový kurz, LTŠ nebo právě festival FunTOM. I samotné oddíly si mohou vytvořit systém vnitřního vzdělávání. Ať už jako kratší bloky nebo celé víkendové akce, kde se mladí cíleně seznamují s tím, jak to mezi vedoucími chodí.

Inspiraci a zkušenosti ale mohou instruktoři získat i mimo náš spolek – například na akcích Zapalovač, CVVZ, RVVZ, na kurzech Prázdninové školy Lipnice nebo Vzdělávacích (ČRDM). Přínosné mohou být také specializované kurzy, například od ČČK, Inge Outdoor nebo Moderní sebeobrany. Určitě zde zmiňme i fakt, že na základní (oddílovou) výchovu i tu externí je možné čerpat dotace Asociace TOM.

Každý oddíl potřebuje nové vedoucí. Pokud chceme, aby vyrůstali přirozeně a s chutí převzít odpovědnost, nestačí jen čekat, až „někdo doroste“. Je potřeba mladým lidem věřit, dávat jim prostor, podporu i možnost dělat chyby.

Anežka Šubrtová, Lucie Blahušová,
tým organizátorů FunTOM 2026

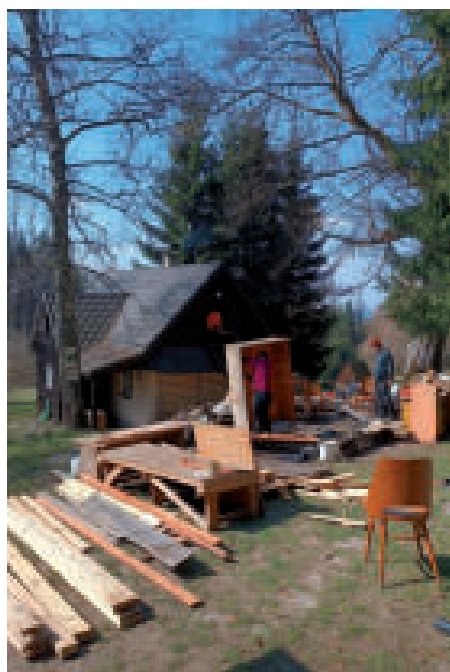
Brigáda na Polaně

Měsíc duben je pro nás spojen s pracovním víkendem na naší oblíbené základně, na Polaně. Jarní úklid jsme letos vzali opravdu zgruntu: doplnili jsme něco dřeva do dřevníku, do švestkové aleje jsme dosadili pět nových stromků, zpracovali další část hromad větví nad chatou, umyli jsme nádoby, sklad nářadí a nepořádku jsme přeměnili v přehlednou a velmi dobře vybavenou dílničku,

Podkroví spodní chaty jsme uklidili, odvezli hromadu nepotřebného odpadu včetně skelné vaty. Udělali jsme toho prostě tolik, kolik se dá v patnácti lidech za den a půl práce stihnout.

Kromě toho jsme si stihli i zazpívat, popovídat a absolvovat další z Krabových minikurzů, tentokrát kurz v jištění a sláňování.

*Jiří Krajča – Tetřev,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí*

Po více než půlroce intenzivního plánování, ladění detailů a nedočkávaného odškrtnutí dnů v kalendáři jsme konečně sbalili lodní pytle a vyrazili. Letos padlo zásadní rozhodnutí: Sázavy už bylo dost, chtělo to změnu! Naši novou výzvu se stala řeka Otava. Naše výprava odstartovala z Jižní Moravy. Cesta na západ byla dlouhá a během ní jsme museli plnit řadu náročných úkolů.

S hlavou plnou nadšení jsme dorazili do kempu v Sušici, rychle rozbili tábor a zapálili první táborák. Oheň a kytara nám už všem strašně chyběly, takže jsme to u strun pořádně rozpálili! Noc hned u vody nám sice ukázala svou chladnou tvář, ale náladu nám to nevzalo.

Ráno jsme převzali lodě a na klidně hladině zopakovali vodáckou teorii i praxi. Letos jsme poprvé vyměnili naše tradiční nafukovací lodě od Gumotexu za pevné plastové kanoe Samba. Rozdíl byl znatelný – lodě sice lépe jely, ale byly mnohem méně stabilní. Seběmenší náraz hrozil koupelí.

Po vysušení první posádky nás čekala dlouhá 16 km plavba do Horažďovic. Sluníčko páliło a na mnoha místech bylo vody tak málo, že jsme museli lodě korytem přetlačit. Sobota slíbvala ten nejzáživnější úsek. Když pomíneme neúprosné slunce a nekonečné „oleje“, kde voda netekla a člověk musel makat, stálo to sto procentně za to. Zdolali jsme spoustu jezů!

Největší adrenalin nás čekal na jezu ve Svatém Poli. Divoký proud a pohled na vodáky před námi, kteří se tam ošklivě cvakli (my jim pomáhali z vody), vzbudil v našich řadách respekt. Na vodě platí jasné pravidlo: kdo si netroufá, nemusí. Není to žádná ostuda. O to větší obdiv patřil těm, kteří jez úspěšně spluli.

Divoké místo jsme využili i k tréninku bezpečnosti – zkoušeli jsme práci s házečkou. Oproti Sázavě bylo prima že bylo

Trojská válka

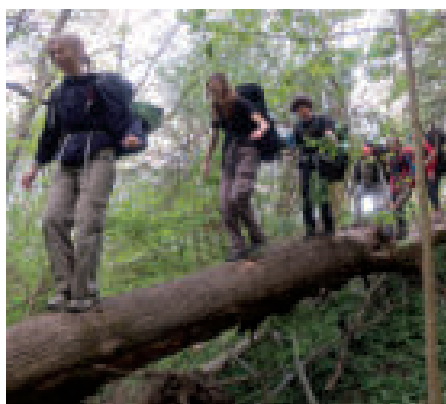
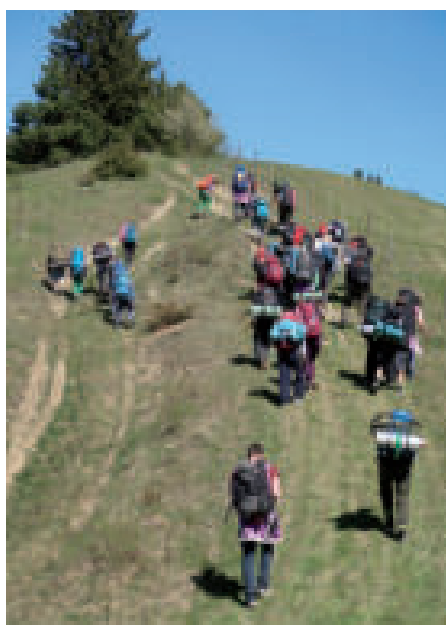
Scukli jsme se v pátek ve 14:00 u klubovny. Záhy jsme se dozvěděli, že jsme adepti do řeckého vojska a chystáme se dobýt město Trója. Po absolvování úderného vojenského výcviku (běh s plnou polní, šerm, obranné formace...) jsme se autobusem přemístili do Střelné, odkud je to do Tróje co by kamenem dohodil. Cestou, ale hlavně necestou, jsme tam skutečně dorazili a s překvapením zjistili, že nás někdo předběhl a město je již dobyt. Co se dalo dělat, v „troskách“ Tróje jsme tedy rozbili tábor a přemýšleli, co dál. Velení v čele s Broňou vyhlásilo, že se vracíme domů, cesta do přístavu bude však ještě dlouhá a náročná.

U turistické zvonice ve Střelné jsme strávili noc a ráno jsme se vydali na pochod. Cestu nám znepríjemňovaly (nebo naopak zpřijemňovaly?) různé mýtické bytosti, se kterými jsme co chvíli přicházeli do styku. Na Čubově kopci jsme například museli přemoci Kyklopa. Postupně jsme se zastávkami u hotelu Antarik, u Hubertovy kaple nebo třeba v Papajském sedle doputovali až na slovenskou stranu Javorníků, kde jsme s dvaceti kilometry v nohách založili další nocležiště. Opekli jsme co se dalo, pozpívali něco písniček a unavení zalehli.

Poslední den zahájil dlouhý výstup na Portáš. Čepovaná kofola nám dala na všechny strasti rychle zapomenout. Kouzelník Jeník, po celou dobu vůdce trasy, kouzlil mimo značku ta nejhezčí zákoutí, až jsme skutečně dorazili do přístavu. Širé moře, kam oko dohlédne – novohrozenkovský Balaton. Tam proběhla zasloužená návštěva bufetu, cákání se ve vodě a pak už jen cesta vlakem do Valmezu.

Tróju jsme sice nedobylí, ale pokusili jsme se o to!

*Jiří Krajča – Tetřev,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí*

tví na Otavě

mnohem více jezů splavných. Do kempu v Katovicích jsme dopluli unavení a vysílení. Slunce na nás doráželo, takže neustále pítí a hroznový cukr do kapsy byly povinnou výbavou.

Večer u táboráku přišlo velké finále. Rozdaly se poslední diamanty za denní soutěže a kapitán Baltazar nám poslal souřadnice k pokladu. Najít ukrytou truhlu dalo v temném kempu práci, ale odměna stála za to! Vítězný tým si odnesl zlaté medaile, ale zkrátka nepřišli ani ostatní. Skvělého týmového ducha podtrhla i speciální vodácká trička, která jsme si nechali vyrobit, abychom od prvního dne ladili. Budou nám tuhle plavbu navždy připomínat.

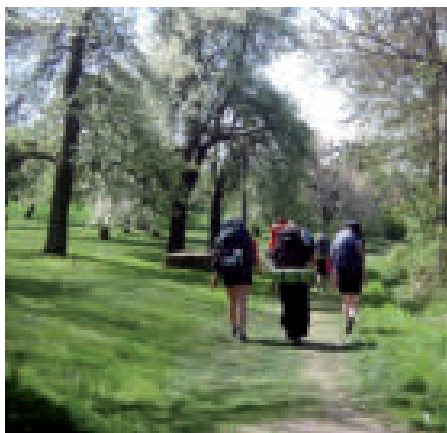
Před cestou zpět jsme ještě navštívili monumentální hrad Rábí. Domů na jižní Moravu jsme po čtyřhodinové cestě dorazili zničení, unavení, ale maximálně spokojení. Otava nás prověřila, stmelila a ukázala nám, že náš oddíl má prostě skvělou partu.

*Zbyněk Škrobák,
TOM Temple Cor, Čejkovice*

Když (si) jde malý Bobr hrát

Rok 2026 jsme zahájili sportovně. V lednu jsme si uspořádali bowlingový turnaj, během kterého všichni kouleli jak profíci, přestože někteří hráli poprvé. V únoru nás čekalo tradiční zimní táboření, na němž nás kromě extrémních podmínek k přespaní prověřila i „zimní loukyáda“. Na té se sportovci utkali v suchém biatlonu, týmovém bobování, curlingu a bahnobruslení. Naše atletické schopnosti ověřilo i březnové sportovní odpoledne, které

v nás rozvinulo jak individuální šampiony, tak i týmové hráče.

Zlatý hřeb bobřího jara jsou Velikonoce. Ty jsme letos strávili „za kopcem“ v Křivoklátu. Čekaly nás čtyři dny dobrodružných výprav po okolí, plné zajímavých míst. Například pamětní síň Oty Pavla v Luhu, ke které nás přes řeku převezl převozník. Celá akce byla samozřejmě plná her, a to jak po cestě, tak v klubovně infocentra, kde jsme byli ubytováni.

Součástí našich letošních předsevze-

tí bylo, že se budeme více věnovat dobročinnosti, a tak jsme se v dubnu zúčastnili akce Čistá Berounka. Překvapila nás reportérka Českého rozhlasu, která zde dokonce udělala rozhovor s některými z našich členů. Co se ale z rádia nedozvíte je, že jsme cestou z Chrástu do Bukovce sebrali více než deset pytlů odpadků a také jsme z Berounky vytáhli jednu naši nejmenovanou Aničku, která se rozhodla vyčistit řeku i zevnitř.

Ani během květnových prodloužených víkendů jsme nezaháleli. První víkend se nás pár statečných vydalo na třídní puťák do Českého ráje. Naši instruktoři a vedoucí si pak ani nestihli vybalit batohy a už byli na cestě do Svitav na svůj první FunTOM. Zde zazářil náš Libor na pódiu.

Teď už nezbyvá než se těšit na to, co přinese zbytek roku, ať už na schůzkách, výpravách nebo na tábore.

*Karolína Veselá,
TOM Bobr, Beroun*

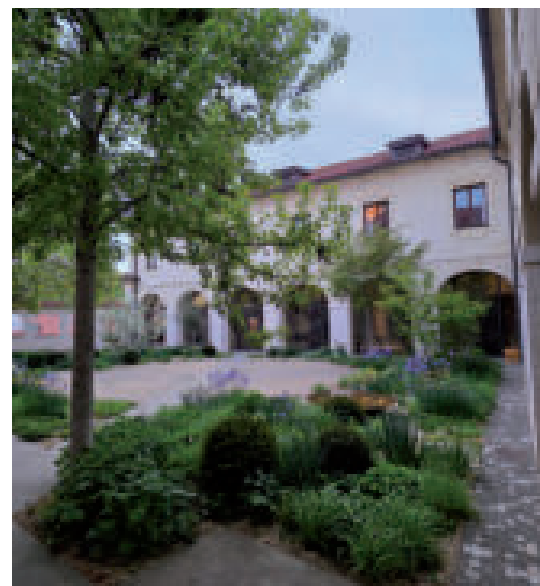
Setkání nestorů v Praze

V dubnu se opět po roce setkala třicítka našich zaslužilých oddílových vedoucích. Ubytováni byli ve Fortně, někdejší kláštere na Hradčanském náměstí. Zde společně během pondělního posezení oslavili několik významných kulatých jubileí.

Druhý den ráno absolvovali prohlídku ikonického hotelu Intercontinental a následně se s průvodcem Radkem Benešem vydali na komentovanou procházku Židovským městem. Pestrý úterní program završili kulturním zážitkem - představením Casanova a Žofie K. v Divadle Palace.

Za rok tenhle milý podnik rádi zopakujeme.

(lp)

A jaké byly ohlasy?

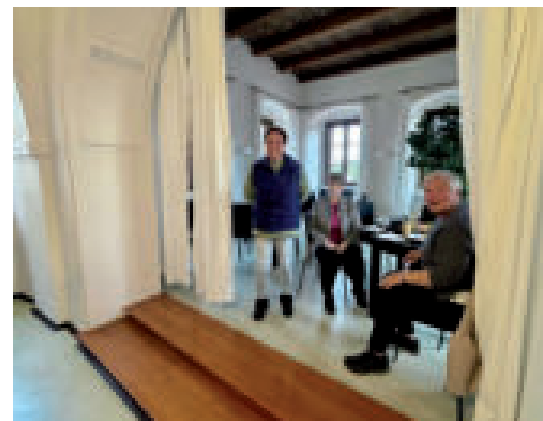
Milý Tomáši, Lucko, Pepo a všichni další, kteří jste se podíleli na akci pro nás.

Máme-li být stručné, bylo to skvělé. Ubytování, program, váš servis, milá setkání. Jiným slovem to nelze vyjádřit. Děkujeme! Moc se nám vše líbilo a užili jsme si to. Na prohlídku hotelu bychom se určitě jinak nedostali a Radek Beneš byl jako vždy bezkonkurenční. Byli jsme překvapeni zjištěním, že od minulého setkání uplynul teprve rok. Snad nám zdraví dovolí se zúčastnit i dalších krásných setkání.

Ještě jednou děkujeme.

PS: Tomášovi ke kulatinám přeje stále takový elán, který do všech akcí dává, a především zdraví.

Jitka Novotná a Libuše Valentová

Tato akce vždy zahřeje u srdce. Setkání se správnými lidmi a trochu zapomenutí na jiné starosti. Bylo to prostě zase fajn!, děkujeme!

*Růžena Štěpánková a Majka Mrázková,
Chodov*

Děkujeme za péči, kterou jste nám věnovali. Prahu jsme si užili a program se nám moc líbil. Po mistrovství Jihomoravského kraje v turistickém závodě, který jsme 26.4. organizovali, to byl pro nás skutečný relax. A Tomášovi přejeme, aby měl ve všech vedoucích oddílů takovou oporu, jakou je tomíkům on. Heslo je „nám dech stačí, ať stárnou mladší“.

*Miloš Stejskal,
TOM Horolezčata, Brno*

Veliké poděkování za pozvání na setkání nás nestorů A-TOM! Dříve jsme se my vedoucí setkávali jen na sněmech, srazech a výletech. Nyní to bylo po letech obzvláště milé a mohli jsme si v krásném prostředí Fortny popovídat, jak rychle jde život a zavzpomínat na naše společné akce.

Ústředí mělo jistě hodně práce při zajišťování programu pro nás, noclehů, stravování a dopravy. Neskonalý dík Tomášovi, Luce, Pepovi a průvodci Radkovi.

*Pepa Joe (čti Joe) Kuna,
TOM Zálesák, Tanvald*

Zdravím všechny tomíky a hlavně toho našeho nejvyššího. Prožila jsem s dětmi u tomíků a občas i s Tomášem (srazy, sněmy) mnoho krásných nezapomenutelných chvil. Poznala jsem i jiné dětské organizace, ale za mě jasně zvítězil A-TOM. Vždy jsem měla velkou podporu i případnou pomoc. Tomáši a celé vedení tomíků - velké díky!

A dnes, kdy už mi léta a stáří nedovolují vést děti, ejhle, tomíci nabídli další skvělou akci, na kterou se celý rok těším. Setkání nestorů v Praze! Krásné tři dny strávené s ostatními kamarády, po všech stránkách zajištěné a zajímavé.

Všichni víme, kdo za tím vším stojí a nad námi bdí. Náš předseda Tomáš Novotný! Není to jen přání zdraví a pohody, ale hlavně poděkování!

*Hana Kocourková - Hančí,
TOM Vltavíni, Český Krumlov*

Letošní dubnové setkání nestorů bylo opět super. A to nejen díky příjemnému počasí, skvělému ubytování ve Fortně poskytující úžasný pohled na Prahu, obětavé péči organizátorů Tomáše, Lucie a Pepy, ale hlavně pocitu nás pozvaných tomíkových vysloužilců, že na nás vedení nezapomíná a stále nás vnímá jako součást velké asociální rodiny. Díky za to. Můžeme být hrdí na to, že v této „rodině“ se díky Tomášovi a celému vedení všechno řešilo a řeší s vlídnou vstřícností, nadhledem a humorem. To, bohužel, není úplně běžná věc.

Program setkání byl zajímavý. Divadlo, výborná vycházka bývalým židovským ghettem se zasvěceným výkladem a předchozí exkurze do pětihvězdičkového Intercontinentalu. Tam mě napadlo, že mnozí „praktičtější“ by nám rádi připomněli, že kdybychom ten čas věnovaný blbnutí s dětičkami a spaní ve spacácích po ubytovnách vložili do nějakého byznysu, mohli bychom si také takový luxus dopřát. A my bychom jim nedokázali vysvětlit, že bychom neměnili, protože naše usilování směřovalo k úplně jinému bohatství.

Tomáš při svém zahajovacím přivítání, ve snaze udělat nám radost, trochu šidil tvrzením, že jsme se od minulého setkání vůbec nezměnili. Ale každý z nás si musel připustit, že změny přibývajících let, patrné na těch, které jsme delší dobu neviděli, vnímají stejně i oni na nás. No, stáří, jak říká můj kamarád, je jen pro statečné, a tak se snažme a přejme si, aby na příštím setkání bylo neúprosné hledání času na nás patrné co nejméně.

Laďa Župka

Oživení pece ve mlýně

Jednoho krásného dne zavítal k chlebové peci jirkovských tomíků pan mlynář, majitel kulturní památky mlýna ve Stráži nad Ohří. A v ten den jsme zdaleka netušili, jaký příběh jsme právě začali psát.

Pana mlynáře zaujala naše chlebová pec, to že jsme ji postavili svépomocí a také skutečnost, že pečeme vlastní chléb. Ve mlýně je vestavěná velká pec, kterou po krůčkách opravoval a stejně jako celý mlýn ji chce uvést do funkčního stavu.

Uběhlo pár let a naše cesty se opět sešly. Pec ve mlýně byla připravena a čekala na oživení. Pan mlynář se rozhodl tuto záležitost svěřit jirkovským tomíkům. Úkolu jsme se zhostili se ctí.

Pec jsme předem několikrát lehce roztopili, aby při plném zatížení neutrpěla šok, přeci jen oheň neviděla několik desetiletí.

V den otevřených mlýnů, kdy jsou zpřístupněny mlýny veřejnosti a je možné si poslechnout klapání uvnitř všech hej-

blátek, které byly potřebné k mletí mouky, se tomíci sešli ve mlýně. Brzy ráno bylo v peci zatopeno a během dopoledne jsme připravovali těsto. Ve mlýně se tak opět po letech prašilo moukou.

Těsto kynulo a lidé začali přicházet. Prohlédli si mlýn, dozvěděli se o historii, ale největší lákadlo toho dne byl chléb. Na sázení chleba do pece si všichni trpělivě počkali a přišli se podívat i bývalí majitelé mlýna. Mlynář nám dokonce vyprávěl, že se v patře nad pecí narodil.

A tak jsme vdechli mlýnu a mlýnské peci po sedmdesáti letech život. Chléb provoněl mlýn a lidé měli radost.

Jirkovští tomíci mají možnost ve mlýně pořádat akce a péci chléb. Je to nová zkušenost a můžeme se s pecí naučit pracovat.

Těšíme se.

*Jiří Černer - Červenáček,
TOM Stopaři, Jirkov*

Toulky jarní Prahou

O víkendu 24. až 26. dubna 2026 se pražské ulice, nábreží i skrytá zákoutí staly dějištěm neobvyčejného dobrodružství. Konal se zde další ročník obnovené akce „Toulky jarní Prahou“, která tentokrát nesla podtitul Kronikáři staré Prahy. Po minulém ročníku 2024, kdy se děti vydaly po stopách mýtického Péráka, čekala na účastníky výzva z úplně jiného soudku – záchrana samotné historie města.

Do české metropole se sjely oddíly z různých koutů republiky. Mezi zúčastněnými byly jak oddíly z Prahy, tak oddíly až z daleké Ostravy. Jmenovitě Maracaibo, Táborníci, Skřítci, Dumánci, Zálesáci, Sihasapa, Poutníci a Kadeti. Základnou se pro tento rok stala ZŠ Jeremenkova, která nám poskytla skvělé zázemí v podobě dvou tělocvičen, čtyř tříd a velké posluchárny. Školní pozemek s hřišti a prolézačkami se po pátečním příjezdu okamžitě zaplnil dětmi, které se mohly vydávat.

Páteční podvečer se pak nesl v poklidnějším duchu opékání buřtů. Klidnou atmosféru u ohniště však náhle prořízl zvuk mnišského chorálu. Z temnoty se vynořilo procesí postav v kápích s hořícími pochodněmi. Mniši na posvátném oltáři přinesli to nejcennější: starobylé kroniky plné legend Staré Prahy. Jeden z nich, zástupce starobylého Řádu strážců času, promluvil k přítomným s naléhavou prosbou. **Magický artefakt – Velká kronika – se začal rozpadat.** Stránky se drotily a s nimi mizely i kusy legend, které tvoří duši našeho hlavního města. Bylo jasné, že historie je v ohrožení a jediný způsob, jak ji zachránit, je vyslat odvážné děti zpět v čas. Každý oddíl obdržel vlastní, v kůži vázanou kroniku a magické pero s neubývajícím inkoustem. Úkol byl jasný: najít narušené legendy a vrátit jim jejich původní podobu.

V sobotu ráno v 8:00 Praha ožila pohybem oddílů. Vyzbrojeni mapami v kroni-

kách se účastníci vydali na trasu, která je provedla těmi nejzajímavějšími místy historického centra i méně známými uličkami. Na každém zastavení čekal na děti zástupce mnišského řádu a úkol, jehož splnění vyžadovalo nejen hbitost, postřeh a zručnost, ale i týmovou spolupráci.

Jakmile byl úkol splněn, oddíl získal chybějící fragment textu, který musel magickým perem vepsat do své kroniky. Cesta však nebyla jen o doplňování textu. Skrze získané indicie musely oddíly postupně rozšifrovat místo finálního setkání s Opatem řádu.

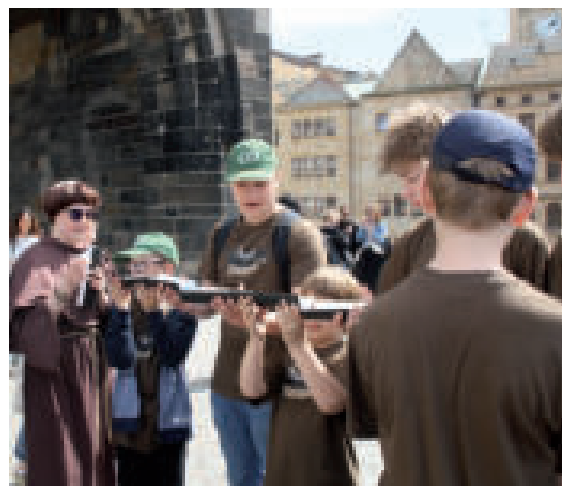
Sobotní bojovka byla skutečnou zkouškou vytrvalosti. První týmy se do cíle začaly vracet až v podvečer, přičemž ty poslední dokončily své putování kolem 19. hodiny. **Únava v nohách však byla vyvážena radostí z úspěchu.** V cíli čekal na každý oddíl zasloužený dárek a hořcový nákrčník pro každého.

Nedělní dopoledne již patřilo zaslouženému volnu. Oddíly, které měly ještě dost sil, pokračovaly v individuálních prohlídkách Prahy, návštěvách muzeí nebo jen v poklidném vstřebávání atmosféry jarní metropole.

Uspořádat akci takového rozsahu pro osm velkých oddílů by nebylo možné bez obětavé práce celého týmu. Obrovské poděkování za organizaci, logistiku a vytvoření nezapomenutelného programu patří Jitce Kuskové, Lucii Vozandychové, Tereze Křivkové, Janu Majzlíkovi, Ondřeji Bešťákovi a Lukáši Hodkovi.

Toulky jarní Prahou 2026 jsou za námi. Legendy byly zachráněny, kroniky dopsány a přátelství utužena. Už nyní však v hlavách organizátorů klíčí nápady na další setkání. Děkujeme všem za účast a těšíme se na viděnou v roce 2028!

Marek Kuskov

2026

Cimrman by se opět divil

Oddíly tomíků divadelníků se v sobotu 11. dubna 2026 sjely do České Lípy. Robinsoni z Poděbrad, Veverci z Brandýsa nad Labem, Magneti z Kamenického Šenova, Mašovátka z Turnova, z České Lípy Chippewa a Dakoti a žáci ze základní školy Kravaře. To byla letošní divadelní sešlost na tradiční tomické akci *Cimrman by se divil*, jejíž první ročník proběhl v hluboké minulosti, v roce 1998! A nejlepší na tom je, že nás to baví snad čím dál víc.

Nejdřív je to takové přemlouvání se, vymýšlení námětu, plánování kostýmů

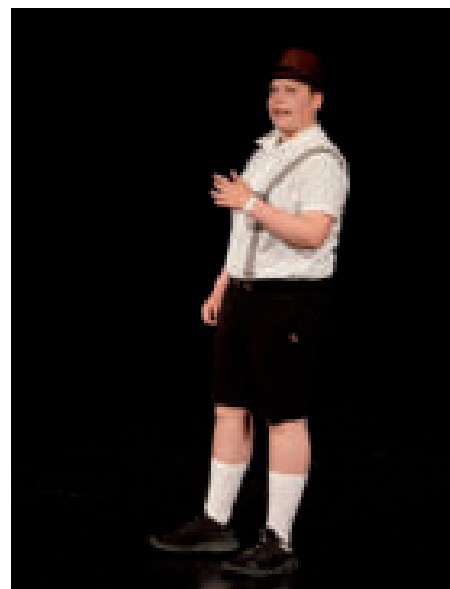
níkům. Díky kamarádi! Opět jsme dokázali také zorganizovat dobročinnou tombolu s vtipnou aukcí, díky čemuž můžeme přispět rodině nemocného kamaráda částkou 42 406 Kč. Za štědrost a pochození patří poděkování všem dětem, rodičům, přátelům i náhodným fanouškům dětského divadla, za finanční podporu akce děkujeme Městu Česká Lípa a Asociaci TOM ČR.

A co že bylo letos k vidění? První odvážlivci byli kamarádi z lázeňských Poděbrad, kteří zahráli vlakové pohádky. **Robinsoni** se toho nikdy nebáli, vlakem přijel vlk, Sněhurka i s trpaslíky a tak měl průvodčí co dělat, aby všem zkontroloval jízdenku.

Poté již rozehráli Pazemské hladové hry **Veverci**. Hry to byly opravdu drsné. Do soutěže o nejvíce mrtvol na jevišti se přihlásili i drsní **Magneti**. Jejich Černý den na Tolštejně aneb Veselé krveprolévání tamtéž již názvem napovídal, že to nebude nic pro mírné povahy.

Rozplakané publikum naštěstí uklidnila **Mašovátka**, což je hormony nabušená parta z Mašova neboli Turnova. Pod názvem hry *Bitva na Helfenburku* se skrývalo odhalení faktu, jak místní děvčata balí na tomických akcích kluky.

Mezi tomické oddíly se vklínili **žáci ze základní školy v Kravařích** s představením o tom, jak to bylo opravdu tehdy v Betlémě.

Dakoti letos neriskovali a sáhli po osvědčeném a úspěšném scénáři Pokličkův receptář desetiletí. Byla to velká a mezinárodní kulinářská podívaná, po které se sbíhaly sliny celému divadlu.

Poslední, ale velkolepou parádou bylo **Mafioso**, hra pořadající **CHIPPEWY** překvapivě kombinující Romea s Julií a mafiány z celého světa. Dechberoucí taneční scény spojovaly prastarý příběh lásky, který tentokrát dobře dopadl.

Zdeněk Šmída,
TOM CHIPPEWA, Česká Lípa

a replik, mnoho zkoušení a biflování, ale jakmile to začne do sebe zapadat, ve chvíli, kdy děti ztratí ostych, když nastartují nadšení, je vyhráno. Oddíl vrní obrovskou energií, která směřuje k jednomu konkrétnímu okamžiku na prknech, která znamenají svět, před plným hledištěm kamarádů a rodičů, kdy proběhne větší premiéra i derniéra v jeden moment. Opona, nápověda, světla, naučené scény a repliky a na závěr mohutný aplaus. To se prostě jinde zažít nedá.

Akci pořádáme s **CHIPPEWOU** již opravdu mnoho let. Letos šlo vše hladce a příjemně, a to díky všem našim mládež-

Na kolech podél Bečvy

O posledním dubnovém víkendu jsme sobotním ranním vlakem frčeli do Přerova, kde nás čekala naše kola zavěšená ve vleků za dodávkou. Drobná příprava a pak již na kolo a hurá do pedálů. Kolem zubra na mostě nad Bečvou a podél ní až do Týna, stále po rovině cyklostezku.

V Týně nad Bečvou si každý zvolil své tempo a na kole nebo raději rovnou chůzí zdolal kopec na hrad Helfštýn. Tady byla první a nejdelší pauza. Hrad je sice starou zříceninou, ale neuvěřitelně moderně architektonicky upravenou, a tak jsme plánovanou pauzu museli prodloužit, aby si všichni všechno prohlédli a ještě si dali v hradním bufíku něco dobrého.

Pak jsme již frčeli z kopce zpátky k Bečvě a cestou se zastavili na skvělém lezeckém balvanu a workoutovém hřišti. Do kempu v Hranicích jsme dojezдили kolem páté, takže byl ještě čas na pěší procházku k Hranické propasti. Partička vedoucích mezitím sjela zpět do Přerova pro vlek a dodávku s našimi věcmi. Cestou koupila večeři. Párečky a polívky do nás jen padaly.

Podvečerní lagori vedl Robi s ostatními staršími kluky. Než jsme zalezli do spacáků ve stanech, ještě jsme stačili u svíček zazpívat pár písniček. Ráno jsme po jogurtové snídani sbalili „cirkus“ a frčeli prakticky celou cyklostezku Bečva. Cestou domů jsme si pochvalovali, jaký to byl super víkend na kolech. Vlastně nám ani nevadilo, že se nepovedl původní plán sjet Bečvu na lodích. Příště na podobné skvělé akci s KADAEM ahoj!

*Tom Weicht,
TOM KADA0, Opava*

Velikonoce v Dubici

Opět nastal jarní čas, přišly Velikonoce a Skřítci se vypravili na víkendovku. Tentokrát to bylo do Dubice.

První záhadou byl příběh zajíce Ušáka, který zaspal Velikonoce. Měl na starosti celou přípravu Velikonoc, ale někdo mu rozbil budík. Skřítci ale neváhali a pomohli mu s přípravou. Barvili vajíčka, pletli pomlázky, a jelikož byl Ušák velmi smutný, dokázali ho i rozveselit. Velikonoce tak byly zachráněny.

Druhým úkolem bylo najít poslední dílek puzzle. Po celý rok jsme v týmech sbírali dílky puzzle. Týmy byly tři - červený, zelený a modrý. Všechny dílky už byly doplněné, jeden ale stále zbyval. Ten jsme vypátrali pomocí indicií a dokončili jsme tak puzzle všech 13 táborů, které za dobu působení odílu proběhly.

Také jsme vyrazili na výlet do přírodní památky Peklo. Údolí podél Robečského potoka, skály lemující obě dvě strany údolí a krásná příroda. Pořídali jsme se i na Skautskou skálu, skalní věž Černá ruka a k dubickému rybníku. U rybníku jsme našli vrbové proutky, ze kterých jsme upletli parádní pomlázky.

Akce se vydařila - počasí nám přálo a my, celí unavení, ale plní zážitků, se vrátili mikrobusem zpět do Plzně.

*Andrea Brabcová – Andy,
TOM Skřítci, Plzeň*

Velikonoce na hájence

Pro letošní Velikonoce si pro nás naše vedoucí Jíťa připravila pobyt někde na hájence „uprostřed ničeho“. Co tam budeme dělat, jsou tam vůbec nějaké atraktivní turistické cíle? Nakonec toho bylo tolik, že jsme měli co dělat, abychom vše stihli.

Hájenu Městských lesů Chrudim byste našli ve výšce Pohled nedaleko Chrudimi či Slatiňan. Dostupná je pěšky nebo autobusem, leč pouze ve všedních dnech. Kromě velké jídelny – společenské místnosti, plné různých loveckých trofejí, nabízí ubytování pro skoro třicet lidí ve dvou velkých ložnicích. V Hájence je ústřední vytápění, takže zde bylo po celou dobu velmi příjemně, i když ranní teploty byly jen těsně nad bodem mrazu. Ve vsi se nachází COOP prodejna, kde nám milá paní vedoucí objednala pečivo. Kuchyňka sice malá, ale je tam vše, co potřebujete – sporák, trouba, lednice s mrazákem a myčka. V Hájence je i dostatek sociálek včetně sprch s teplou vodou.

Vlakem jsme pohodlně dojeli do Slatiňan, kde jsme navštívili místní zámek. Prošli jsme se po zámeckém parku a obdivovali starokladrubske vraníky vracející se z pastvin po silnici do stájí. Takzvaný Kočičí hrádek je miniaturou hradu, který sloužil pro hraní zámeckých dětí, ale velmi ho ocenily i naše děti.

Večery jsme na Hájence trávilí ruko-dělnou činností, při které jsme si vyrobili pěkné velikonoční košíčky a také si každý vyzdobil a zkompletoval vlastní KPZ. Na jeden večer mezi nás ochotně přišel i pan hajný Pavel Pešek a povídal nám o zvěři nejen v našich lesích, ale i o trofejích v Hájence. Pohodově bylo i večerní posezení s kytarou – vlastně se čtyřmi kytarami.

Dalším navštíveným zámekem byly Žle-

by, kde kdysi vládl rod Auerspergů. V zámecké kuchyni jsme dostali čerstvě upečené jídáše. Skvělá byla i prolézačková aktivita s lanovými překážkami v parku Podhůra vedle rozhledny Bára. Čtyři dny po otevření ji v roce 2008 srovnalo se zemí tornádo, byla však postavena znovu.

Za zmínku stojí i geopark Deblov s krátkou naučnou stezkou po skalnatém vrcholu zvaném Na Chochole. Před miliony let byl mořským dnem. Ve Stolanském lomu si nakonec všichni vyzkoušeli zdolání krátké ferraty za pomoci ferratových setů.

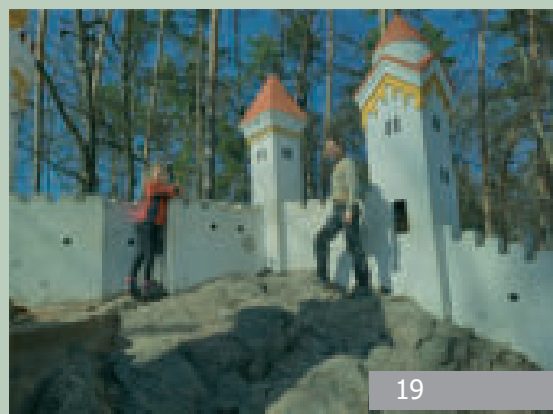
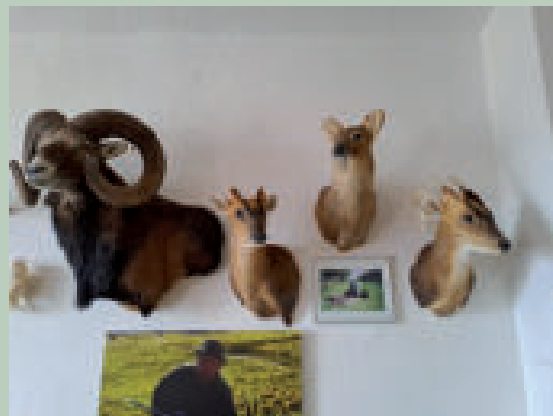
Na závěr velikonočního putování jsme se vydali na zříceninu hradu Lichnice s novou rozhlednou Milada v polorozbořeném hradní věži. Už nám zbývalo jen interaktivní muzeum loutek v Chrudimi, kde si děti vyzkoušely vedení loutek a zahrát si tedy divadlo.

Třešničkou na dortu už byla jen krátká návštěva Pardubic cestou vlakem domů.

Výprava nebyla nejlevnější, ale když máte v oddíle **šablonového odborníka**, tak máte vyhráno. Přesuny na vzdálenosti více než deset kilometrů jsme zvládli díky autobusové dopravě pana Duby za Slatiňan, se kterým byla rovněž skvělá domluva.

Pokud byste se chtěli do Hájenu vypravit, včas se obraťte na velmi ochotnou a milou paní Štumpfovou z Městských lesů Chrudim. S tou si vše domluvíte. Bylo tam opravdu krásně a Srnčík čínský už mě neděsí...

*Vratislav Florián -Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

Zachraňte vAlce!

Zcela výjimečně jsme se v sobotu nesešli na nádraží, ani u klubovny, ale na náměstí. Přispěchavší Ivan nám vysvětlil, že agenti utajované organizace „vAlce“ jsou v nesnázích a nutně potřebují naši pomoc. Nebude to jednoduché, do řešení tohoto problému je třeba zapojit nejmodernější technologie včetně AI. Jeho slova podpořili další příchozí, kteří měli na nalezení agentů nevšední zájem a rozhodně nešetřili penězi. Dozvěděli jsme se, jak na to. Byli jsme rozděleni na dvě skupiny (Jedničky a Nuly) a každá z nich ještě na poloviny (Uživatelé a Umělá inteligence). Pak bylo třeba podle mapy obejít desítky míst, na kterých se nacházela slova s příslušnými kódy, ty bylo nutno si zapamatovat a vkládat je postupně do paměti. Uživatelé od vedoucích záchranné mise získávali věty, pomocí tabulky je šifrovali a odnášeli Umělé inteligenci, která kódované zprávy měnila v grafické výstupy. Šéfové pak

zkoumali shodu a za každý správný symbol jsme získali zlaták. Za patnáct zlatáků jsme potom získali souřadnice úkrytu jednoho z 10 agentů. V tu chvíli bylo nutno jej najít, přečíst si, jakým způsobem jej lze přemístit, běžet zpátky na náměstí, koupit si certifikovaný záchranný nástroj a s ním agenta konečně zprostit jeho potíží. Aby toho nebylo málo, jestliže na sebe v terénu narazily Jedničky a Nuly, pustily se do sebe pomocí „bitů“, vítěz získal „slot“ (řekněme život) a zpeněžil jej.

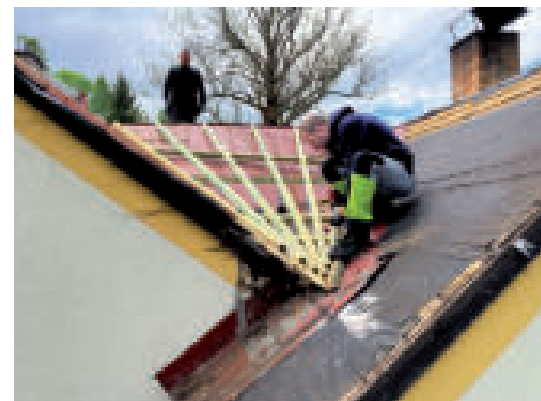
Po šestihodinové misi, během které jsme našlapali informačními kanály mnoho kilometrů, jsme agenty vysvobodili z jejich nesnází. Někteří bohužel nepřežili transport, míra rizika byla prostě velmi vysoká. I tak jsme byli diplomaty odměněni za bravurně odvedenou práci.

*Jiří Krajča – Tetřev,
TOM Zlaté šípky, Valašské Meziříčí*

Janov má novou střechu!

Střechaři makají, co to jde a když počasí přeje, tráví na střeše celé dny. Mění se střecha i část konstrukce pod ní.

Správci Jindrovi Zápotockému děkujeme za péči, energii a dohled nad tím vším!

Na fotografiích je stav střechy z května a června 2026. Ve chvíli, kdy se Tomík dostane ke čtenářům, je už střecha těsně před dokončením.

Ve Sloupu se k zemi porouchely hned dva stromy a jejich pád na ubytovnu (horní dům) našťastí zastavil strom třetí.

Prudké vertikální proudění větrů

Lesní moudrost je životní moudrost

Královská disciplína je tohle rozdělávání ohně třením dřev! A to jsme ji běžně používali k rozdělávání ohně nesčetné desetitisíce let. Křesadlo jsme objevili teprve před pár tisíci lety a sirky a zapalovače před pouhými dvěma sty lety. Ještě před pár stoletími bychom rozdělávání ohně třením, považované za čistý způsob, našli i u nás. O velikonoční Bílé sobotě se o vrata kostela rozdělával "živý oheň", zahánějící zlé síly.

Ani my woodcraftěři na táboření v týpí nepoužíváme sirky, pokud jsme je neudělali vlastnoručně z třísek a síry. Oheň v našich týpích, šeltrech a jiných stylových přístřešcích se každé ráno rodí křesáním a zejména o slavnostních příležitostech třením dřev. Téměř v každém obydlí taková sada k rozdělání čistého ohně visí.

Sněm, potní chýše, vysvěcení týpí, svatba, to jsou nejčastější obřady, kdy třecí dřívka z vaku vytahujeme a oheň přivádíme k životu. Ten, kdo dostane tuhle poctu, zároveň získá lekci pokory. Tolik okolností může zhatit dobrou přípravu! Správně vyrobená, dobře před obřadem připravená dřívka mohou podlehnout vlhkosti vzduchu, stresu nebo jiným nepříznivým podmínkám. Kolikrát lidé dlouhé minuty čekají v kruhu na rozdělání ohně a hlavou jim víří: "Mám mu pomoci nebo ne?" Přítom rozdělávající musí zůstat v klidu a nechat Velkého Ducha, aby mu pomohl. A když jiskra z vrtícího se svídku vypadne, je to dar. **Podle mě od nás chce Velký Duch úsilí – a pak nás podpoří.**

Když zahlédnu jiskru a odložím dřívka, vždycky přerývaně dýchám a snažím se nerozfoukat ten malý poklad. Žhne ve tmě a ve mně se rozlévá klid. Cítím v té chvíli, jako by se zastavil čas. Na takový oheň lze potom přirozeně pohlížet jako na posvátný.

Mám jeden posvátný předmět spjatý třením. Želva od Milouše Stárka – Mahykana, náčelníka woodcrafterského kmene Sisseton v poválečných dobách a významné

postavy československého woodcraftu. Kámen na ni našel někdy ve čtyřicátých letech na letním táboření na slovenské Hrmíace řece, vylil ho olovem, vyzdobil kresbou čtyřnásobného zákona a celý život používal při rozdělávání ohně třením dřev. V devadesátých letech mi želvu dal. Často na něj vzpomenu, když ji беру do ruky. Podle Lakotů, známých také jako Siouxové, mají některé předměty sílu jeho majitele, a tak cítím, že s touhle želvou tře Mahykan se mnou.

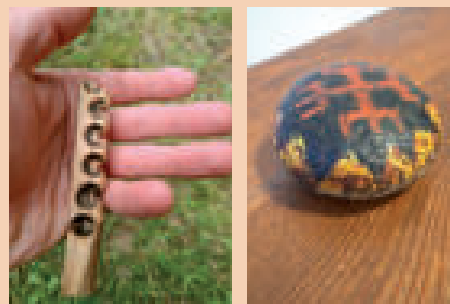
Oheň vnímám jako posvátný. Ten rozdělávaný k potní chýši představuje u Lakotů phéta owihankešni, věčný oheň předávaný z generace na generaci. Také oheň vytřený k obřadu opágipi, plnění posvátné dýmky, zažehává hlavičku naplněnou směsí z kůry červené svídy k tomu, aby se v ní spojil celý vesmír a tím se stává posvátným nástrojem. Nemusí to být jen velký obřad. Někdy v restauraci poprosím o zapálení svíčky, aby nám připomněla, že tam, kde hoří oheň, tam se to místo stává domovem. Často zapalují snítku pelyňku, abych očistil místo nebo pronesl modlitbu. My lidé jsme tak dlouho v minulosti sedávali u ohně, že i dnes přitahuje náš zrak a uklidňuje nás, a to i kdyby nebyl vytvořený posvátným způsobem.

Na oheň pohlížím také jako na metaforu. Umět vytřít oheň v sobě samotném a probudit v sobě k životu nadšení a úžas, to pomáhá žít spokojenější život. A co vnímám jako ještě důležitější je umět takový oheň zažehnout v druhých. Laskavostí,

prostým úsměvem, prohozením pár vřelých slov. Tak jsem se to naučil od svého táty, který tak dokázal rozsvítit den – třeba paní u pokladny v obchodě. A stejně tak mi to vždycky říkala moje mamka: "Všechno dobré se ti vrátí." Mělo by to být snadné, protože všichni jsme navzájem propojeni. Mitákuye oyásin, jak říkají Lakotové.

Nechtěl jsem tu popsat metodu tření dřev, ale vylíčit, jak woodcraft ovlivňuje můj každodenní život. O technice tření dřev najdete dostatek informací na internetu. Zejména doporučuji články od dlouholetého woodcraftera Alberta Míňáře – Hroma, vyznačující se precizností a hlavně tím, že jsou odzkoušené v praxi. Existují miniaturní dřívka i tak velká, že je k jejich obsluze třeba parta dospělých chlapů, dá se třít bez luku i ohňovým pluhem.

Křesání představuje také samostatnou disciplínu, pokud chcete rozdělávat tradičními způsoby. Dokonce i výroba vlastních sirek nebo přírodní lampičky patří do téhle oblasti. A stranou nelze nechat ani materiály, do kterých jiskru rozfoukávat – od nejrůznějších troudu, přes choroše a lipové lýko.

Přeji hodně zdaru nejen se samotným rozděláváním, ale zejména s prožíváním kouzla, které je s rozděláváním ohně třením dřev spjata. Jde totiž o jedno z dalších sedmi tajemství lesa lesní moudrosti: „Oheň zažehnutý třením dřev byl vždy považován za posvátný. Je to sluneční světlo uložené ve dřevě, které se silou luku znovu uvolňuje. Tímto způsobem zapalujeme velký ústřední oheň na sněmu, symbol Velkého Ducha.“

Josef Porsch – Ablakela
ablakela@gmail.com

Tábořiště na Sluneční stezce

Přehouply se revoluční kvasy devadesátých let. Všude bylo nadšení, elán a začala se rýsovat faktická samostatnost tomických oddílů. Tak to to bylo i u nás. Stále víc se mluvilo o založení tradičního tábořiště s podsadovými stany, bránou, kuchyní, umývárkou s vodou ze studánky i tradičními kadibudkami. Nic jsme ale neměli, jen ten sen a nadšení. Chyběla i podpora od otcovského KČT, kde bylo tehdy spíše přání se více přiblížit ke skautskému hnutí. Začali jsme skutečně z gruntu! Pod vedením starosty-lesáka jsme se vypravili do městských lesů. Šéf ukázal na strom, nastoupili pilaři, sekerky a nakonec mužská část, která si naložila kmen na ramena a vynesla ho na cestu do vozu.

Bylo to dost drsné zejména pro vyšší postavy. Někdy trasa vedla do kopců třeba i 500 metrů. Dva vozy plné dřeva odjely na pilu a po určité době z pily zpět do Pacova na výrobu palubek. Dva tatíci od našich dětí se ujali iniciativy a začali vyrábět podsady, postele a podlážky.

Samozřejmě, nebyla to otázka dní, ale měsíců a stovek hodin. Ale nastal čas najít místo, kde by tábořiště mohlo stát. Zvířetilo údolí říčky Trnavy v oblouku řeky, uprostřed lesů, kdy k úplnému ideálu dle Jestrába chyběla snad jen skála a vodopád.

Nazvali jsme ho „ÚDOLÍ SRNEK“, jelikož těch tam bylo skutečně hodně. Plynuly roky. Zájem ostatních oddílů byl značný až do roku 2002, kdy přišly povodně. Viděli jsme se na TV Nova, kdy tábořištěm pluly kanoe a na kuchyni zůstala první čára dosahu vody. Voda opadla, spousta kamarádů si vzala dovolenou a za dva dny se mohli táborníci vrátit. Zvyšovali

jme břehy, ale za dva roky byla další velká voda, a to ještě výš. Bylo jasné, že musíme z Údolí srnek odejít. Nakonec jsme dostali od oddílového příznivce tip na louku pod Strážištěm, která měla navíc název SLUNEČNÍ STEZKA. A na světě byl název nového místa, obklopeného ze tří stran lesy, potokem a parádním okolím.

Na jaře jsme odstěhovali kuchyni, umývárky a záchody ze starého tábořiště. Na poslední sobotu v červnu se šlo na 40 členů oddílu, rodičů a přátel. Začala stavba. Tehdy nám to trvalo tuším tři dny, ale postupem let jsme se vypracovali tak, že většina staveb byla postavena do osmi hodin. Stejně tomu bylo i v případě bourání. Tábořiště fungovalo, byl zájem a jen občas byl nějaký ten termín volný a to většinou proto, že zájemce svůj tábor zrušil (je mi nepříjemné přiznat, že povětšinou to byly oddíly Asociace TOM). Pak jsme museli tábořiště hlídat, ale popravdě, to ticho, klid, houby, občas kanec, to nebylo nic nepříjemného.

Roky plynuly. Občas padla jídelna, netekla voda z táborového vodovodu nebo naše děvčata postříkala dvoulité plachty sprejem, takže protékaly a musely se koupit nové. To bylo na srdeční slabost. Stejně jako napouštění dovezených bazénů kojeneckou vodou ze studny v době sucha, kdy se vodou mělo přísně šetřit. Nezapomenou také na telefonáty brněnských táborníků. Ptali se jak opravit sekerku, jak utáhnout provázek u stanu...

Vše se vždy vyřešilo. Pak začala krize, kdy starší dospělci začali meditoval o konci tábořiště. Prý moc práce, vše hnije, vše je špatné. Vedení oddílu hlasovalo o dal-

ším osudu tábořiště. Hlasování skončilo v poměru 5 : 2 v jeho prospěch.

V průběhu zimy se některé podsady opravovaly, plachty se impregnovaly, ale krize, a nejen okolo tábořiště, pokračovala. V roce 2024 zesílil tlak na jeho zrušení. Důvody nedovedu úplně přesně popsat – prý havarijní stav podsad (prošel jsem hodně tábořišť a viděl jsem o hodně horší), únava starších členů, děti nic nedělají, je zbytečné, atd, atd.

Uprostřed léta bylo vyvoláno další hlasování vedení oddílu. Výsledek byl opačný, v poměru 5 : 2 pro zrušení tábořiště. Zásadní hlasy byly od tří odchovankyň oddílu, které již věděly, že od ledna dalšího roku z oddílu Kamarádů odcházejí a zakládají oddíl svůj.

Osobně to беру jako jednu ze svých životních proher, jelikož jsem tvrdil, že tak veliký oddíl by měl nabízet možnosti pro ostatní dětské spolky. Víím, jaký je hlad po tábořištích, protože přes velkou snahu všech spolků pracujících s dětmi jsou zákony většinou proti nim.

Nic nejde jednoduše. Stav našich podsad není havarijní, vybavení by mohlo – a mělo sloužit dál.

Byl bych rád, kdyby tábořiště na SLUNEČNÍ STEZCE pro děti fungovalo, byť již bez účasti pacovských.

Vašek Hrobský,
TOM Kamarádi, Pacov

PS: Pokud by se mezi čtenáři Tomíka našli zájemci, kteří by chtěli krásné tábořiště využít, případně měli zájem o půjčení/odkup táborového vybavení, necht' se prosím ozvou Václavu Hrobskému. Tel.: 720 024 745

Mail: hrobsky.vaclav@seznam.cz

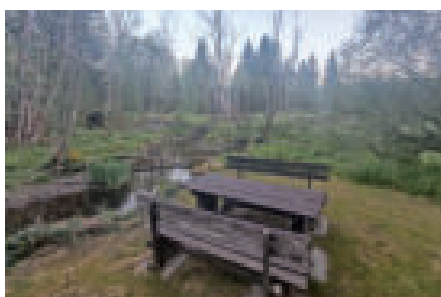
Chata KČT v Prášilech

Pokud plánujete poznat s oddílem Šumavu pěšky nebo na kole, máme pro vás jednu nabídku. Je doslova ušita na míru mládežnickým skupinám. Vězte, že Prášily jsou ideálním výchozím bodem pro výpravy na Prášilské jezero, rozhlednu Poledník, údolí Křemelné, na Čenkovu pilu nebo na nejvyšší vrchol Šumavy Velký Javor, který se rozkládá nad Železnou Rudou. Přímo v srdci této šumavské obce na vás čeká chata Klubu českých turistů, která je pro turistické oddíly mládeže jako stvořená.

Zde je přehled toho nejdůležitějšího, co chata pro vaše výpravy nabízí:

Chcete-li s dětmi zažít pravou tábornickou atmosféru pod šumavskými hvězdami nebo prostě jen stlačit náklady na minimum, využijte velký stan v areálu chaty. Spí se zde ve vlastním spacáku a na karimatce za pouhopouhou stokorunu. K dispozici je ohniště, dětské hřiště, posezení u vody, ze kterého můžete sledovat místní bobry, kteří hned pod chatou staví svoje hráze. Samozřejmostí je možnost bezplatného využití sprch a WC prášilské chaty.

Dáváte-li přednost pevné střeše nad hlavou, abyste nemuseli řešit vrtochy šu-

mavského počasí, můžete využít ubytování přímo v chatě. Podmínkou tohoto turistického ubytování je opět vlastní spacák. V tomto případě budete spát na patrových postelích. Kapacita je celkem 43 lůžek, takže se sem bez problémů vejdete s celým oddílem.

Nechcete trávit rána a večery u vaříče? Chata nabízí pro ubytované návštěvníky možnost stravování v podobě polopenze nebo jen večere či snídaně. Záleží na vás, co si vyberete.

V případě plánování cykloturistického kurzu nebo cyklistického přejezdu Šumavy, zde nemusíte řešit, kam bezpečně uložit vybavení. K dispozici je prostorná a vybavená kolárna. Vaše stroje budou přes noc v suchu a pod zámekem.

Pro turistické přechody Šumavy se často využívají šumavská **nouzová nocoviště**. Prášilská chata KČT jde ideálně využít ve chvíli nenadálé změny počasí nebo při jakékoli mimořádnosti. Poskytuje komfortnější zázemí než nouzové nocoviště, ale za přijatelných finančních podmínek.

Podrobnější informace k ubytování najdete na www.chataprasily.eu

Zbyněk Báča

Obnova turistického značení

Tomíci s KČT Sokol Turnov vyrazili hned z jara do terénu, aby se pustili do obnovy turistického značení v Českém ráji. Letos dostali velice zodpovědný úkol: obnovit červenou značku na legendární Zlaté stezce Českého ráje. Značka již téměř sto let provází turisty po zdejších vyhlídkách a labyrintem skalních měst.

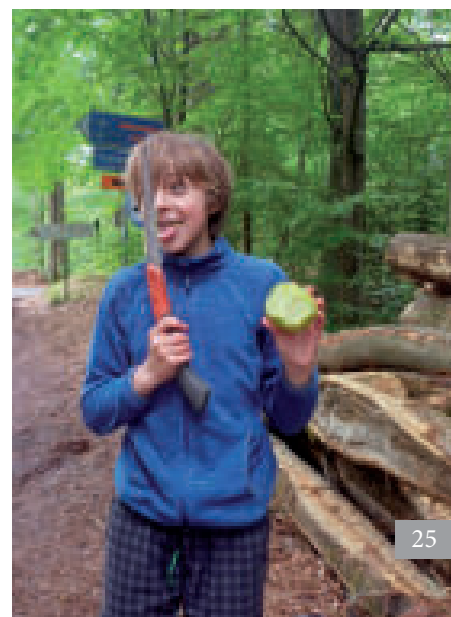
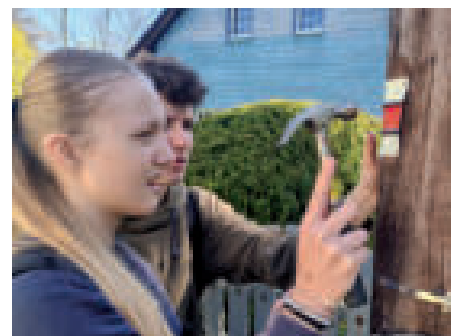
Zlatá stezka, která se v celkové délce 119 kilometrů vine od Mladé Boleslavi až do Jičína, je páteří místní turistiky. Prochází nejkrásnějšími partiemi, kterými jsou Hruboskalsko, Prachovské skály, a spojuje hrady jako Valdštejn, Kost nebo Trosky. Stezka, podobně jako další značené trasy, vyžaduje pravidelnou údržbu, kdy se vždy po třech letech všechny trasy musejí projít a kompletně obnovit turistické značení. Značky musí být stále dobře viditelné, správně umístěné.

Někteří mladí značkaři mají před sebou jednu netradiční výzvu. Čeká je totiž jejich první puťák, který je zavede do Rumunska. Chystají se projít celou Stezku

Českým Banátem, která měří přes sto kilometrů. Cestou projdou pět zdejších vesnic a vystoupí na nejvyšší horu této oblasti, kterou je Svinecea Mare vysoká 1224 m. n. m. Aby pomohli místnímu cestovnímu ruchu, rozhodli se vzít sebou značkářskou nosičku a na celé trase zkontrolovat a tam, kde to bude nutné, opravit turistické značení. Ve vesnici Bígr je čeká dvoudenní odpočinek, který vyplní vyznačením nových turistických tras v okolí vesnice.

Organizátor značení v Bígru dokonce přislíbil dát k dispozici čtyřkolky, aby se značení stihlo realizovat v zamýšleném rozsahu. Konec puťáku by měl být ve vesnici Eibenthal. Zde si práci značkařů nesmírně považují a snášejí jim doslova modré z nebe v podobě bezplatného pobytu a hodování v místní restauraci zdarma. Tak se necháme překvapit, co si na nás Eibenthalští připraví letos. V podzimním čísle Tomíka vás určitě budeme informovat.

Zbyněk Báča

Netřeba se

V letošním roce jsem se zúčastnila tohoto *instruktorského kurzu*, který se konal v Domašově nad Bystřicí poprvé. Musím říct, že jsem udělala správnou věc. INKU je instruktorský kurz pro mladé vedoucí. V letošním roce probíhal zábavnou formou, a to hraním her, při nichž jsme se zároveň něco naučili.

V jedné z her jsme se například stali herci, režiséry a scénáristy. To bylo velmi zajímavé, protože každý to uchopil úplně jinak, ale to vůbec nevadilo. Moc jsme si to užili a smáli jsme se tak, až některým z nás tekly slzy. Při této hře jsme si uvědomili, jak moc je komunikace důležitá.

Jeden večer jsme se dokonce učili folklórní tance. Na programu dne to sice nebylo, ale byla to další krásná zkušenost.

V jiné hře jsme se zase učili básničky,

abychom je během krátké doby přednesli před dvoučlennou porotou. Člověk při tom o sobě zjistí hodně věcí – nejen to, jak rychle je schopen se básničku naučit, ale hlavně jak moc se u něj projeví nervozita. Nechyběly ani hry pohybové. Při nich je vše jen o nastavení mysli.

A komu bych kurz doporučila? Každému, kdo se chce seznámit s novými lidmi podobného ražení a zároveň se chce hravou formou dozvědět něco nového. Mně samotné se na kurzu moc líbilo a vám ho také doporučuji.

Chci také poděkovat skvělé partě lidí, která se tam sešla a především organizátorům za perfektní program, který jsme si moc užili. Moc děkuji!

*Tereza Navrátilová,
TOM Myšáci, Keč*

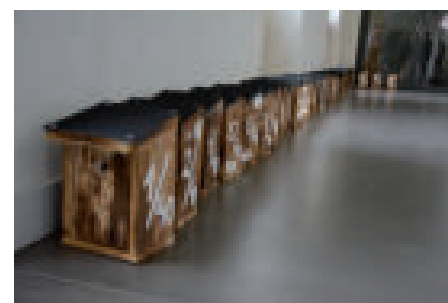
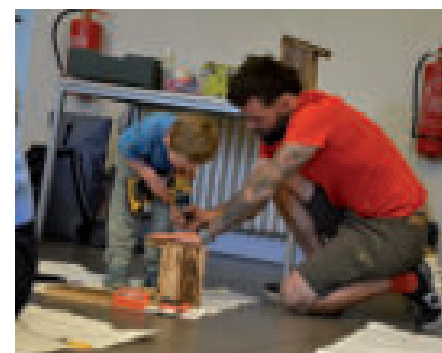
Na začátku roku jsme dostali nápad. Obnovme v rámci projektu Stezky z lásky zarostlou trasu na Hrad Kámen, který máme jen pár kilometrů od Pacova. Cesta dříve sloužila jako svážnice dřeva a po kúrovcové kalamitě zůstala poničená a zarostlá. Protože se letos hrad po dlouhé rekonstrukci znovu otevírá veřejnosti, přišlo nám krásné vrátit život i cestě, která k němu vede.

Jenže... čím si takovou práci zpestřit? Povídáním o lese a životě v něm od toho nejpovolnějšího. Od myslivce! A dále opékáním burtů a marshmelounů a hlavně zavěšením ptačích budek! K tomu jsou jako stvořené šablony vyhledávané ústředím.

A tak jsme začali shánět dřevo, hoblovat, měřit, řezat, vrtat a opalovat. Dřevo jsme opálili proto, abychom budky nemuseli natírat. Klidně bychom je mohli nechat úplně přírodní a časem by stejně zešedly, ale chtěli jsme, aby v lese tolik nesvítily a lépe zapadly do okolí. Výsledek nás mile překvapil.

Připravili jsme jednotlivé komponenty tak, aby byly svázané do balíčků a rodiče s dětmi si mohli budky snadno sestavit sami. Přes 40 montérů a montérek pak strávilo uprštěné sobotní dopoledne šroubováním, ťukáním, pilováním a přemýšlením nad tím, jak všechny díly správně spojit dohromady. Každý si svou budku také podepsal, aby při následném zavěšování i budoucím čištění bylo jasné, která je čí. A povedlo se!

Co z toho plyne? Že se šablon opravdu není potřeba bát. Díky projektu jsme dokázali zajistit materiál, šroubky, hřebíčky, opalovačku, teleskopické žebříky a spoustu dalšího vybavení. Navíc jsme díky tomu propojili hned tři navazující akce,

šablon bát

kteří mají smysl, podporují spolupráci a hlavně – děti i dospělé opravdu baví.

A nemusíte se bát ani samotného účtování šablon, není to totiž nic složitého. Stručně popíšete proběhlé aktivity, přiložíte doklady, zhodnotíte průběh a přínos projektu a tím je v podstatě hotovo.

Další část nás čeká 20. června, kdy se vrhneme na samotnou obnovu trasy a zavěšování budek. A už teď se na to moc těšíme.

*Karolína Ziskalová,
TOM poKROK, Pacov*

Kotel v Knínicích

Náš oddíl 5101 Řež letos slaví 60 let nepřetržité existence. Již od poloviny 70. let, díky našemu zakladateli a velkému vůdci Mírkovi náš oddíl vlastní velkou zděnou chalupu v Knínicích pod hřebenem Krušných hor. Několik generací dobrovolníků nemovitost udržuje a vylepšuje, stará se o ni. Jezdit na běžkách se polovina naší obce naučila právě zde. A dodnes sem jezdíme i v zimě.

Ještě před nějakými deseti lety byla v každé místnosti kamna na uhlí. Mělo to své kouzlo, ale i svá úskalí. Časem se podařilo zavést centrální kotel na uhlí a radiátory. To byl obrovský posun, ale i tak to znamenalo každé ráno přijít na dvě hodiny o jednoho vedoucího, který tento čas trávil v kotelně.

Kromě úvah o zvýšení komfortu jsme přemýšleli i ekologickým směrem, však máme všichni k přírodě tak blízko. Chtěli jsme vytápět dřevem, ale v tak velké nemovitosti by to byla opravdu dřina, které se sice nebojíme, ale raději bychom investovali energii do práce s dětmi. A tak bylo po konzultaci s odborníky (mimořádně

odchovanci oddílu) rozhodnuto o dřevěných peletách. Ale kde vzít finance? Odhadem jsme měli za dlouhá léta úzkostlivých úspor zhruba na polovinu rozpočtových nákladů. Naštěstí jsme po velmi příjemné, vstřícné a rychlé dohodě obdrželi od ústředí dotaci ve výši 50 tisíc korun, za což vřele děkujeme!

Další dotaci nám poskytla naše milá obec Husinec. Po zhruba půlročním plánování a výběrovém řízení je hotovo: kotel je od jara na místě. Vesele si ševelí a použítí mnohem laskavější kouř s vůní dřeva.

Není to jediná úprava a vylepšení chalupy, co se nám za poslední roky podařilo, máme velké plány do budoucna. Rádi bychom nabídli ostatním oddílům, aby naši chalupu využili. Podotýkám raději, že je stále opravdu v turistickém duchu, ale s horní hranicí až 42 lůžek může být zpeřtřením při vašich víkendových či delších výpravách. Více se dozvíte na našich oddílových stránkách www.tomrez.com a samozřejmě kdykoliv u mne, vedoucího oddílu.

*Filip Blahuš,
TOM Řež*

Misijní koláč

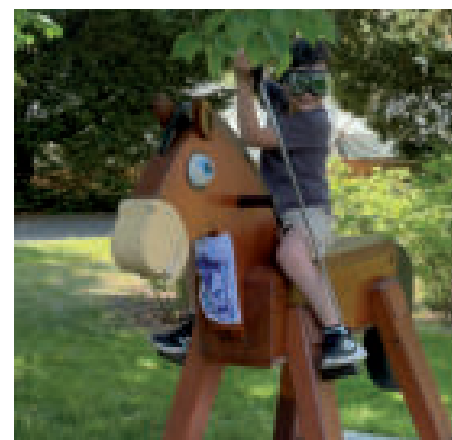

Ve spolupráci s farností Otrokovice pořádají tomíci z Otrokovic akci **Misijní koláč**. Její výtěžek putuje na dobročinné účely. A stejně jako každý rok i letos v naší klubovně zavoněla skořice, vanilka a občas i lehce připálený plech. Oblíbený Misijní koláč se totiž vrátil v plné síle a do pečení se postupně zapojily všechny oddílové skupinky.

V pátek pekly holky – od těch nejmladších až po zkušené pekařky. V sobotu se pak do práce pustili také kluci, kteří navázali na svůj úspěch z minulého roku. Pomocnou ruku přiložily také ochotné maminky, babičky i bývalé oddílačky. Díky společnému úsilí vznikla pořádná zásoba sladkých i slaných pochutin.

Koláčky, šátečky, frgály i další dobroty pak děti prodávaly po obou mších svatých. Velké díky patří všem, kteří přišli podpořit dobrou věc a přispěli na misie. A podle spokojených výrazů bylo jasné, že dobro pomáhá ještě o něco lépe, když chutná.

*Anička Janotová a Petr Blahuš,
TOM Otrokovice*

Počtvrté s Mickou na Pražském hradě

V Královských zahradách a Jelením příkopu bylo 23.5. opět živo. Pod záštitou manželky prezidenta Evy Pavlové se konal další ročník dětského dne. Společně se skauty, brontosaury, mopíky, ligou lesní moudrosti a dalšími organizacemi pracujícími s dětmi (celkem 20), ani tomíci nemohli chybět. V rámci doprovodného programu mohly děti plnit speciální úkoly na stanovištích hradní stráže a policie, navštívit divadlo nebo výstavu Z pohádky do pohádky, kde byl mimo jiné vystaven i vlk z pohádky Tři bratři. Malí návštěvníci akce postupně vyhledávali jednotlivá stanoviště a plnili jednoduché úkoly za razítka na hrací kartu. Jistá odměna pak čekala toho, kdo jich nasbíral alespoň polovinu.

Tentokrát jste náš stánek mohli navštívit přímo v centru zahrad, blízko Velké míčovny. **Náš obří houpací kůň tak byl velkým poutačem již z velké dálky.** Pokud jste měli štěstí, mohli jste během dne potkat i prezidentský pár, který dětský den poctil svojí návštěvou. Účast návštěvníků byla velká a díky tomíckým dobrovolníkům provoz asociálního stánku, ale i celé akce šlapal jako hodinky. Děkujeme pražským Poutníkům, Táborkům a Zelené Ťápotě, jihomoravskému oddílu Sluníčko a Prácatům z Rapšachu. Za ústředí a oddíl Klub lesní moudrosti z Roudnice nad Labem reprezentoval Lukáš Hodek.

Děkujeme ČRD a správě Pražského hradu za organizaci této skvělé akce.

Lukáš Hodek

❑ V České Lípě se po dvou letech znovu divil Cimrman, jinak řečeno: proběhla skvělá divadelní přehlídka tomíckých nápadů.

❑ Na Ukrajinu doputovaly svíčky, které českolipští tomíci vyráběli pro zákopy těžce zkoušené Ukrajiny.

❑ Skončil půlroční hádankový seriál, ve kterém ústředí tomíků zveřejňovalo snímky z našich chalup a pozorní návštěvníci našich objektů hádali, o kterou chalupu se jedná. Největší znalost tomíckých domů a chalup projevil tři Pražáci: Honza Majzlík z Táborníků, Alžběta Marková z TOM STAN a Klárka Drak Fialová z Poutníků.

Všem výhercům blahopřejeme, všem zúčastněným děkujeme. Na začátku se soutěže účastnily vyšší desítky tomíků, pak už zájem poněkud poklesl – ale což.

❑ Toulky Jarní Prahou se letos nesly ve znamení prastarých kronik a mnišských kuten. Zajímavé a nápadité toulání Prahou opět připravila parta Máry Kuskova. Čtete v tomto čísle!

❑ Jana Šťastná, vedoucí tomíků-vodáků z Brna, oslavila devadesáté narozeniny.

❑ Ve Sloupu se při bouři porouchaly k zemi dva velké stromy, které našťastí minuly naše opečovávané objekty. Otas z Dobranova s přáteli a blízkými stromy dorazil, pořezal a částečně naprorcoval.

❑ Brigáda Zlatých šípů vyklidila podkroví spodní chaty na Polaně a firma Honzy Koláře z Valmezu začala s úpravami chalupy tak, jak to navrhl Ateliér RCNKS. S tím jsme už před více než rokem začali spolupracovat, ale domluva je více než strašná, nespolehlivá a klopotná.

❑ Třicítka seniorních vedoucích z celé republiky se sešla na Hradčanech, v někdejším klášteře karmelitánek zvaném Fortna. Ústředí jim připravilo milé setkání, trochu povídání, dobrého jídla, procházku Prahou a zejména divadelní představení s M. Tábořským coby Casanovou v Divadle Palace. Na jiném místě tohoto čísla si laskavý čtenář přečte k tomuto podniku víc.

❑ Ústředí poptávalo oddíl, který by vymaloval základnu ve Stříbrných Horách, zatím marně. V Janově se rozeběhla výměna střechy za novou, lepší, v Rožmberku se asi po osmé opravovala elektrina, přičemž žádný elektrikář nepochválil práci toho předchozího.

❑ Zdeněk Rolinc oslavil s velkou rodinou a oddílovou partou šedesátiny a Tomáš Novotný je v té době tak nějak (nikoliv nedečkávě) vyhlízel.

❑ Náčelník spolku, poštouchnut před půlrokem vedoucím tomíků Žwejkem, vyrazil za majitelem Jindřichohradec-

ké úzkokolejky Albertem Fikáčkem. Prošli spolu nádražíčko ve Chválkově a bavili se nezávazně o tom, zda by tomíci měli energii a peníze takové nádražíčko opravit a pár desetiletí mít v pronájmu.

❑ Michal Merhaut zvaný Chroští poslal do světa další díl seriálu Co oddíl spojil. Tentokrát vyzpovídal šéfovou olomouckých Turů Soňu Rokytovou a jejího muže Petra.

❑ Vypukl Funtom, radostná a pro organizátory náročná přehlídka her, zábaviček i dovedností u Svitav, o které rovněž pojednává toto skvělé číslo Tomika.

❑ Majitel vodácké půjčovny Vedle vody v Rožmberku upozornil ústředí, že ceny jeho člunů a keň jsou pro nás jiné, totiž nižší – a ústředí to rádo připomnělo na webu a v hromadném rozeslání.

❑ Parta tomíků vedená Lukášem Hodkem-Hodasem připravila již potřetí program stánku TOM na Hradě, na Dětském dni zaštitěném prezidentským párem. Vyšlo počasí, vyšla nálada, návštěvníků bylo víc než dost. Všechno zkrátka pěkně proběhlo.

❑ Prezident republiky Petr Pavel přijal k neformální schůzce v prezidentském Domečku dvacitku zástupců České rady dětí a mládeže, včetně tomíků. Skvělá hodinka s ním a první dámou jen podtrhla, že máme v čele republiky člověka, který spolkům rozumí, váží si jich, neuráží je výroky o politických neziskovkách.

❑ Ze dvou či tří oddílů se nám letos dostalo nevrlého či ironického ohlasu na změny v táborovém hlášení. Vadil zejména podrobný (a podle některých zbytečně nuceně dlouhý) povinný popis cesty k tábořišti. Je potřeba vysvětlit, že co rok při kontrolách na táborech poněkud tápeme. A co teprve kdyby tábořiště nenašla ministerská kontrola! Zkrátka, některé popisy na hlášenkách jsou příliš lakonické, ba odbyté. Proto to letošní zpřísnění. Dílčími úpravami již upraveného se ústředí nebrání.

❑ Ondra Šejtka povídal v TV Nova o táborech, tomících a taky ČRDM. Zastoupil náčelníka, který byl v té době na beseď v 8.B základní školy v Praze 10 a přibližoval tam dychtivým mladým tvářím život turistických oddílů mládeže za pozeňnaného osmašedesátiletého panování Apoštolského Veličenstva Františka Josefa Prvního.

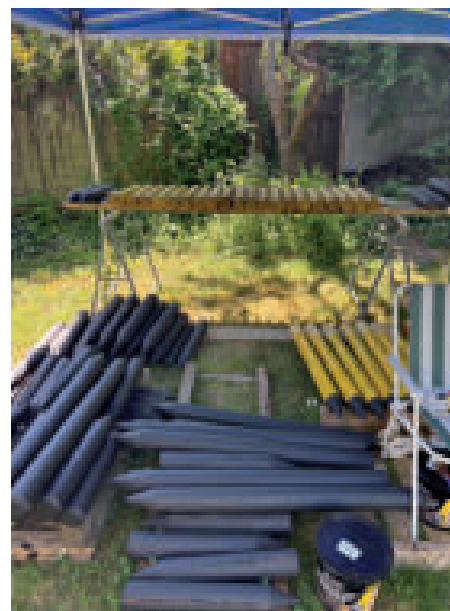
❑ Ministerstvo školství, které v březnu ohlásilo kontrolu hospodaření na ústředí, nám napsalo milý dopis. Stálo v něm jazykem úředním a neopakovatelným, že jsme v kontrolovaném období vedli účetnictví dobře, že se nám nic nestane, protože chyby nebyly nalezeny – a že nám paní kont-

rolorky děkují za spolupráci. Četli jsme to rádi a zajímavě jsme vyskali.

❑ Aleš Sedláček a Ondřej Šejtka zveřejnili na sítích České rady dětí a mládeže edukativní video nazvané **Poslední oplach**. Chlapsky a návodně se v něm tak nějak vyrovnali se stejnojmenným fenoménem z ministerské vyhlášky o zotavovacích akcích. Poslední oplach je poslední úsměvný relikt, který zbyl po důkladné probírce zastaralých a život táborníků znesnadňujících předpisů. Těm je konec, zůstává jen...poslední oplach. Kdo by tápal a byl dychtiv bližšího vysvětlení, necht' vyťuká <https://www.facebook.com/crdm.cz>

❑ Na samém konci školního roku oslavila devadesátku Zdeňka Formánková-Sisi, dlouholetá šéfová poděbradského oddílu tomíků, krátce před ní Ivoš Poduška, plzeňský tomík z oddílu Saturn, nezdojný cestovatel.

❑ Liga lesní moudrosti hrdinně dokončila odvážnou a velkolepou stavbu chaty Jahodina a pozvala tomíky na slavnostní zahájení provozu. Protože jde o stavbu skvostnou, výjimečnou a protože jsou woodcrafteri naši kamarádi, sledujte jejich stránky .... a vyrazte do téhle krušnohorské pozoruhodnosti také.

❑ Chlapi z ústředí, totiž Pepa, Vítek, občas Ruslan a také nějakí brigádníci natírali a vozili z Roztok do Sloupu tyhle skvělé kůly. Nebudujeme hradiště, není to proti upírům. Kůly slouží jako palisáda podél sloupských schodů.

❑ Přiblížilo se léto a s ním táboření. Tomíci se těšili na cesty po naší malebné republice i výpravy za hranice, na vodu, do hor, na putování krátká i mnohadenní. A tak to má být.

Blahopřání Mileně Soperové

Milá Mileno, pěkná řádka let utekla od doby, kdy ses na horách ve Strážném poprvé zapojila do činnosti lyžařského turistického oddílu. Během těch mnoha desítek let se vše měnilo, od světa kolem po tvůj osobní život. Jedno ale zůstává: tvé nadšení pro práci s dětmi. Když jsme vstupovali do světa dospělých, byla jsi to ty, kdo nás naučil, jak organizovat tábory a

výpravy na hory. Jak najít správný poměr mezi opatrností a odvahou vrhat se do bláznivých věcí, které přináší to správné dobrodružství.

Po mnoha peripetiích jsme šťastně zakotvili pod hlavičkou tomíků jako oddíl Sedmička. **Ten teď již vedou tvoje vnoučata.** Ty při nich stále stojíš, pomáháš s organizací, řešíš problémy a k radosti malých i velkých táborníků máš nadále pod palcem táborové vaření. Tvoje sýrové krokety jsou legendární.

Tvé jubileum je jen číslem. Přejeme ti hodně zdraví a životního optimismu.

A až s námi pojede na tábor tvé první pravnučaty, abys na něj mohla od polňačky zase zavolat, ať tolik neječí a mluví hlubokým hlasem.

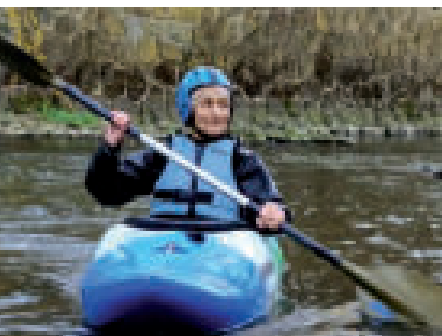
tví táborníci

Ústředí a náčelnictvo tomíků se ke gratulaci rádo přidává.

Zdeňka Formánková slaví 30. června kulaté narozeniny. A opravdu významné! Byla u založení našeho oddílu v roce 1968 a je jeho čestnou členkou. Sisi, jak ji říkáme, jen máloco zastaví. Stále se zapojuje do dění našeho oddílu i poděbradského odboru KČT. Když ji zdraví dovolí, ráda vyrazí mezi lidi a její zápal je obdivuhodný. Sisi, přejeme ti hlavně pevné zdraví, radost s pravnučaty a ještě hodně nachozených kilometrů.

TOM Robinsoni, Poděbrady

Čtyři devadesátníci slaví

Zdeňka Formánková, emeritní vedoucí poděbradských Robinsonů, Jana Šťastná, vedoucí tomíků-vodáků z brněnského Racka, Ivo Poduška, vedoucí plzeňského oddílu Saturn a Jan Havelka, emeritní předseda KČT. Ti všichni jubilují.

Přejeme jim za celý spolek pevné zdraví, pohodu a milé chvíle s přáteli v oddílech a na turistických akcích.

**Tomík č. 139,
červen 2026**

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR

s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314

mobil: 777 322 785

E-mail: ustredí@a-tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,

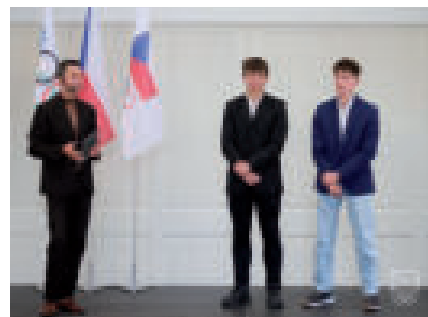
Denisa Stanislavová, Petr Balcer
Grafika: Jiří Chour

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 650 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

**Uzávěrka
příštího čísla
20. září 2026**

Tomáš Menšík a Tomáš Slípek, dva mladí tomíci z TOM Žlutý kvítek Palkovice ukázali, že opravdové vítězství není jen o medailích, ale hlavně o charakteru.

Na mistrovství České republiky v turistickém závodě v roce 2025 při náročném sbíhání kopce upadl jejich oddílový kamarád Václav Kološ a zranil se. Přestože bojovali o medailové pozice, bez váhání zastavili a pomohli mu. Do cíle nakonec doběhli společně a medailové pozice jim přesto neutekly. Za svůj čin získali ocenění FAIR PLAY od Českého klubu fair play při Českém olympijském výboru.

Gratulujeme!

Šedesát: Tomáš Novotný a Zdeněk Rolinc

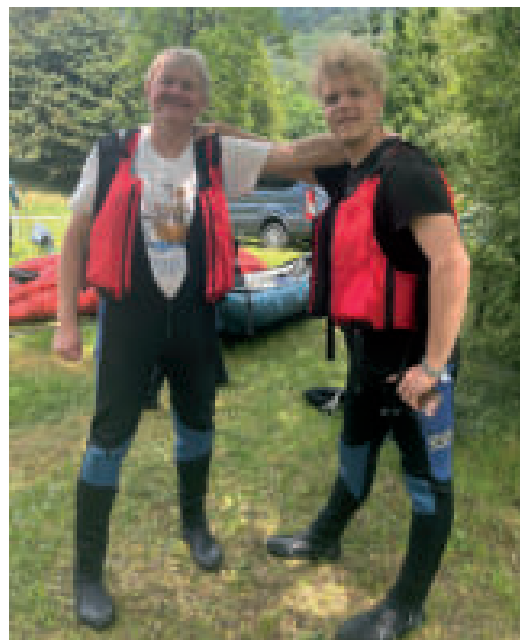
Kulaté narozeniny letos v květnu oslavili Tomáš Novotný a Zdeněk Rolinc. Spravedlivě se dělí o stodvacítku. Oba dva, Tomáš i Zdeňa, jsou tak činorodí lidé, že by se mohlo zdát, že mají zřejmě více hodin denně než my všichni ostatní. Posuďte sami.

Jsou to dva statutární zástupci našeho spolku, předseda a místopředseda. Díky Tomášovi se před 35 lety začala klubat Asociace TOM. Dokázal najít a propojit ty správné vedoucí, komunikovat s tehdejšími úřady a vytvořit pak fungující strukturu oddílů po celé republice. Nemyslel jenom na tomíky! Vedle toho všeho byl u vzniku České rady dětí a mládeže. Dodnes bojuje za dobro dětských organizací, účastní se schůzek s ministry a píše novinové články burčující ke spravedlnosti. Za těch 35 let spolkové existence s obrovským úsilím doslova vypiplal všech 18 základů a chalup, které Asociace TOM nyní spravuje. Podniká výpravy s malými pižďuchy, kterým už pomalu táhne na osmnáct. A s pastorkem, jak Tomáš říká svému (skoro už osvojenému) Ruslanovi, cestuje po Evropě a potápí se v mořích.

Zdeněk Rolinc je duší bystrického TOM Pawnee. Zdeňa, profesí projektant, se stará o oddílovou základnu a tábořiště v Ochozech. Mnoho oddílů ho tak zná jako velmi praktického a zručného člověka. Možná ale nevíte, že je i dobrým muzikantem a kuchařem. V mládí rád lepil a sestavoval modely, experimentoval s výrobou tofu. Dlouhá léta byl amatérským hokejovým brankářem. Začátek jeho hokejové kariéry začal na rybníce za domem a první chrániče si ušil sám! Je vášnivým saunařem a milovníkem různých druhů piva. Je tátou dvou synů.

Oběma jubilantům přejeme především pevné zdraví, radost z každého dne, spokojenost doma i v práci a také dostatek času na všechno, co mají rádi. Ať jsou stále obklopeni dobrými přáteli, inspirativními lidmi a tomíky, kteří jim budou dělat stejnou radost, jakou oni po desetiletí dávají jim. A hlavně – ať jim jejich energie, humor a chuť pouštět se do dalších nápadů vydrží ještě hodně dlouho.

tomíci a ústředí Asociace TOM

VEVERK JOACHYM & MEDVĚD

